Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...найнай 1921 оной ...брийн 21-hээ гарана | № 86 (14197) | 1976 оной апрелиин 13, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ АМЖАЛТАТАЙГААР ТҮГЭСХЭХЭ

ЦАГААТАЙН ХОНИШОД УРАГШАТАЙ

...тиин XXV съездын ...эбэри сүм бэелүүл- ...шиндэhэн Доржи Бан- ...эй нэрэмжэтэ колхозой ...дахи отделениин хони- ...үбэлжэлгэдөө, илангаяа ...ой түл абалгада hай- ...элдэhэн юм. Тиин мү- ...эндэ түл абажа түл- ...э халуун хаhа ураг- ...гаар үнгэржэ байна.

...Б. Будаевай даадаг ота- ...хүрэжэ ерэхэдэмнай, ...дулааншье, hаруул, ...ье байна. 500 гаран ...комсомол-залуушуу- ...гада түлжүүлнэ. Тэ- ...нэгэн нёдондо Монго- Арадай республика ...аяншалгын путевкоор шагнагдаhан Роза Галсанова мүнөө 116 хурьга абаад, тэнжээжэ байна. Ахалагша хонишоной хүбүүн, дунда hургуули hая дүүргэhэн Булад 132 хурьга, Долгор-Сурун Будаева 130 хурьга абанхай.

Юhэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ Доржо Бадмаевич хонин бүхэнhөө хурьга абаад, 3,4 килограмм нооhо хайшалжа, хурьган бүхэнэй шэгнүүр 24 килограммда хүргөө hэн. Мүнөө 100 эхэ хонин бүриhөө 105 хурьга абаха, хонинhоо 3,5 килограмм нооhо хайшалжа, хурьгадайнгаа шэгнүүр 25 килограммhаа доошо бэшэ болгохо гэhэн уялга абаад, ажаллажа байна.

Залуу хонишон Василий Бальжуровай даажа абаhан отарада 598 хонинhоо 400-гаад хурьган абтанхай. Эндэ комсомол басагад Любовь Сосорова, Мэдэг Раднаева, Нима Содномпилова гэгшэдэй оруулhан хубита ехэ юм. Хонидой байра соо уhа хадагалха ехэ боошхо тодхогдоhон, хурьгадай хаамаг бүхэндэ уhатай тэбшэхэн, витаминтай гурил загаhанай тоhон хоёрой холисо үгтэнэ. Мүн нарhанай шэлбүүhэн дуран соонь эдюулэгдэнэ. Залуушуулай энэ отарын коллективэй уялга соо хонин бүхэнhөө хурьга абаха, 3,3 килограмм нооhо хайшалха ба хурьган бүхэноэ 24 килограмм шэгнүүртэйгээр эхэhээнь hалгааха гэжэ бэшэгдэнхэй.

Түл абалгадаа hайнаар бэлдэhэн Ц-Д. Б. Норбоевой отарын хонишод мүнөө яhала урагшатай ажаллана. Үбhэ, тэжээл, илангаяа талха тарьяанай хэды дуталдабашье, тэжээлээ гамтайгаар гаргашалhанай ашаар хонидынь хүшэ тамираа алдаагүй. Мүнөө 306 хонинhоо 390 хурьга абаад, гарзагүй томо болгожо байна. Гэхэтэй хамта Сэсэг Норбоева 150 хурьга, Василий Гармаев 131, ахалагша хонишон 100 хурьга абажа түлжүүлнэ. Мүн hая ерэhэн комсомол басаган Хандажап Цыденова ехэ туhа хүргэнэ. Нүхэр Норбоев хонин бүриhөө хурьга абаха уялгатай.

Зуутанай тоодо ябадаг ахалагша хонишон В. Д. Доржиев түл абалгадаа hайнаар бэлдээд, ехэ урагшатай ажаллана. Д. С. Цыбиковэйшье отарада түл абалга яhала hайн үнгэржэ, 270 хурьган абтанхай.

Цагаатайн отделениин хонишодой 100 эхэ хонин бүриhөө хурьга абаха гэhэн уялгаа урагшатайгаар дүүргэхэ байhандань этигэмээр hэн.

В. БАШАРОВ.

Зэдын аймаг.

...ХИТЭЙГЭЭР ...НГЭРНЭ

Баргажанай аймагай Уланай колхозой хонишод арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түл абалгада эртээнhээ эхилжэ, hайнаар бэлдэhэн байгаа. Эхэ хонидой отарануудта үбhэн, бусад тэжээл зөөгдэhэн, хонидойнь байра дулаалагдаа, сэбэрлэгдээ hэн. Хурьгашадаар хүдэлхэ хүнүүд томилогдоо.

Ажахын хонишодой дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тэдэнэй дундаhаа Гажидма Гармаевна Цивилевагай ударидадаг отарын хонишод эрхимлэжэ ябана. Тэдэнэр байгша ондо хонин бүриhөө хурьга абаха социалис уялгатай байгаа. Отарадань 656 эхэ хонин харууhалагдана. Мүнөө 600-гаад хурьган абтаад, гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэжэ байна. Хурьга абалгаар энэ отарынхид колхоз дотороо эрхимлэжэ ябана. Хурьгалха хонид үшөө олон.

— Энэ жэлдэ манай отарада ажаллахаар комсомолшууд Алексей Гатапов Болеслав Цыренов хоёр ерэhэн юм. Залуушье hаа, оролдосотой hайнаар хүдэлнэ. Шэнэ жэлдэ абаhан социалис уялгануудаа дүүргэхэ аргатайбди,—гэжэ ахалагша хонишон Г. Г. Цивилева хөөрэнэ.

Манай корр.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Колхозой үнинэй хонишон Цырен Будаев. 2. Г. Г. Цивилевагай (дундань) хүтэлбэрилдэг отарын хонишод.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ЛИТЕРАТУРА, ИСКУССТВЫН ҮДЭРНҮҮД

КПСС-эй XXV съездын hаяхан болижо үнгэрөөд, түүхэтэ шиидхэбэринүүдыень бодото дээрэнь бэелүүлжэ эхилhэн жабхаланта энэ үедэ ажалшадай сэдьхэл бодол, hанал хүсэл шэнэ дэбжэлтэ, амжалта, илалтанууд тээшэ эрмэлзэнэ. Хэнэйшье мэдэhээр, Агуу Октябриин 50 жэлэй ойн гүйсэhэн 1967 онhоо эхилжэ, республикымнай аймагуудта литература болон искусствын үдэрнүүд үнгэргэгдэдэг hайн hайхан заншал бии болоо hэн. Эдэ үдэрнүүдэй үедэ хүдөө нютагай ажалшад литература болон искусствын түлөөлэгшэдтэй уулзажа, тэдэнэй хөөрөөнүүдые шагнадаг, зохёохы ажалайнь түсэбүүд тухай мэдэжэ абадаг, концертнүүдыень, выставкэнүүдыень харадаг юм. Имэ уулзалгануудай айхабтар ехэ аша туhатай байhаниинь мэдээжэ.

Мүнөөдэр Прибайкалиин аймагта литература болон искусствын үдэрнүүд нээгдэхэнь. Уран зохёолшод, зураашад, ород драмын, куклын, оперо болон баледэй театрнуудай, филармониин артистнар Байгал шадаран ажалшадта ошожо уулзахань.

Уран зохёолшод Исай Калашников, Доржи Эрдынеев, Виктор Гуменюк, Мэлс Самбуев, Владимир Липатов гэгшэд түрүүшын үдэр Горячинск ошожо, тэндэхи хүн зонтой уулзахань. Мүн Буряадай уран зураашадай нүүдэл хоёр выставкэ Турунтаево, Турка, Гремячинск, Зырянск тосхонуудта эдэ үдэрнүүдэй үедэ нээгдэхэ байна.

Оперо, баледэй театрай аристнар Турунтаево, Таловка тосхонуудта концертнүүдые харуулха, Россиниин «Севильский цирюльник» гэhэн оперо табиха юм. Тиихэдэ ород драмын театрай артистнар А. Вампиловай «Провинциальные анекдоты» гэhэн зүжэг хүн зондо харуулха.

Куклын театрай коллектив мүнөө жэлдэ түрүүшынхиеэ хүдөө гараба. Тэдэнэр «Приключения звездохода» гэhэн зүжэг олоной үзэмжэдэ табихань. Мүн эдэ үдэрнүүдэй үедэ «Байгалай саанахи республика», «hасаран Линховоин дуулана», «Лариса Сахьяновагай үдэрнүүд, час ба минутанууд» гэhэн баримтата фильмүүд харуулагдаха байна.

Литература болон искусствын үдэрнүүд Прибайкалиин аймагта дүрбэн үдэрэй туршада үнгэргэгдэхэ. Уран зохёолшод, зураашад, артистнар энэ үедэ Сэлэнгын модоной баазын, Итанцын леспромхозой хүдэлмэришэдтэй, Турунтаево, Турка, Горячинск, Таловка, Кома, Зырянск, Ильинка болон бусад тосхонуудай ажалшадтай уулзаха юм.

Манай корр.

...РАДАЙ СУДЬЯНАРАЙ ...УНГАЛТА ...ХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРБЭ

...воскресенидэ бүхы орон доторнай ара...дай судьянарые hунгаха hунгалта үнгэргэгдэбэ. ...шухала хэмжээ ябуулга манай Буряад оронои ... тосхон, hууринуудаар ажалшадай эдэбхитэй ...лататайгаар, эмхидхэл ехэтэй оршон байдалда үн...

...аймагууд болон районhоо абтаhан мэдээсэл до...

МУХАР-ШЭБЭР

...арадай сүүдэй ...арые hунгаха 28 участ... hунгалта үглөөнэй 6 ... эмхитэйгээр эхилээ. ...участок бүхэндэ ... эртэнhээ сугла... 9 сагта аймагай ... шахуу hун... 27 процент, үдэрэй ... 92 процент дүү... байгаа. Нарhатын... участогуудай hунгагшад үглөөнэй 9 саг болотор бултадаа hунгалтада хабаадаа.

ЗАХААМИН

Аймаг дотор арадай судьянарые hунгаха hунгалта тон эмхитэйгээр үнгэрбэ. Списогтэ орохон 17641 hунгагша бултадаа hунгуулиин участогуудта ерэжэ, дуугаа үгөө. Үглөөнэй 10 сагта Бортын, Далахайн, Мэлын, Хургатын, Бүргын, Сагаан-Моринной участогуудай hунгагшад бултадаа дуугаа үгэhэн байгаа.

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН

Гоё hайханаар шэмэглэгдэhэн Улаан-Үдын Ленинэй ордентэ локомотив-вагон засабарилгын заводой соёлой байшан соо хүн зон олоороо сугларанхай. Үглөөнэй 6 сагта hунгуулиин 22-дохи участогай түрүүлэгшэ Алексей Степанович Лимонов сугларагшадые hунгуулиин участогта орохынь урина.

hунгуулиин комиссиин гэшүүд эршэтэй hайнаар хүдэлнэ. Нэгэ часай туршада хэдэн зуугаад hунгагша дуугаа үгэбэ. Дуугаа үгэhэнэй hүүлээр, тэдэнэр буфедтэ ороно, хоорондоо хөөрэлдэнэ, хүгжэмэй ирагуу hайханаар зэдэлхые шагнана.

«Октябрь» гэжэ кинотеатртахи 15-дахи участогай hунгагшад баhал эмхитэйгээр hунгалтада хабаадаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан-Үдын Железнодорожно районой hунгуулиин 22-дохи участогта.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

БОРНОЙЛОЛГО ЭХИЛЭЭ

Энэ жэлдэ Мухар-Шэбэртэ саhан бага байжа, таряанай газарай хүрьhэн шииг нойтоор дутамаг. Мүнөө илангаяа сэбэр паар болон намар хахалhан газарай хүрьhэнэй шииг нойтые шадаал hаа, эртэ hайнаар бариха, дуhалшье шииг дэмы алдахагүй гээшэ тон шухала.

Тиимэhээ газарай хүрьhэнэй дээгүүрээ гэдэмсээр эндэхи «Эрдэм» совхоз, «Знамя Ленина», «Путь Ленина» колхозууд үбэр наруули газарай сэбэр болон намарай паар түүбэрилэн борнойлжо эхилэнхэй.

Жэшээнь, эдэ үдэрнүүдтэ «Эрдэм» совхозой 1-дэхи, 2-дохи отделенинүүдтэ хэдэн трактор борной шэрэжэ, заримандинь хадхууртай каток шагтагалаад, таряалангай шииг нойто барина. Тракторист Я. К. Федоров үдэр бүри 65 гектар газар борнойлжо даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Тэдэнэй хойноhоо тракористнууд М. В. Селиванов, В. Казаков гэгшэд хадхууртай каток шэрэжэ, борнойлогдоhон газарай хүрьhэ нягтаруулан дарууна. Эдэнэр түс тэстаа 50 гектар газарта каток шэрэдэг.

Ажахын механизаторнууд 2000 гаран гектар паарай газарые 5 үдэр соо борнойлжо, каток шэрэжэ, шииг нойтыень бариха зорилготой. Тиигэжэ бүхы таряалангай гектар бүриhөө 15 центнерhээ бага бэшэ ургаса хуряаха юм.

hаянай «Искра», «Коммунизм», «Родина» колхозууд хабарай эртын борнойлолго эхилээ.

Б. ЖАМБАЛОВ.

ЧЕХОСЛОВАКИИН КОММУНИС ПАРТИИН XV СЪЕЗДДЭ

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Чехословакиин Коммунис партиин XV съездын делегадуудые, аха дүү Чехословакиин Социалис Республикын коммунистнуудые, бүхы ажалшадые Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет 15,5 миллион коммунистнуудай ба бүхы совет арадай үмэнэhөө халуунаар амаршална.

КПЧ-гэй XIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь залан сэхээр бэелүүлэн, 1968—1969 онуудтахи политическэ кризисэй хойшолонгуудые амжалтатайгаар гаталан дабажа, коммунистнуудай хүтэлбэри доро Чехословакиин хүдэлмэришэн анги, кооперированиэ тарьяашад, арадай интеллигенци Эхэ оронойнгоо социалис саашанхи хүгжэлтэ дэбжэлтэ хангаhан байна.

Экономикоёо түсэбэй ёhоор хүгжөөлгэ, хүн зоной байдал нилээд hайжаруулга, чехүүд болон словагуудай социалис соёл культурые үнэтэ шухаг зүйлнүүдээр баяжуулга, арадай социально-политическэ ба үзэл сурталай бата нэгэдэл, ЧССР-эй уласхоорондын байдалые бэхижүүлгэ—эдэ бүгэдэ партиин хараа шэглэлэй зүб байhан тухай эли тодоор гэршэлнэ. Социалис байгуулалтын булюу байлга, тэрэнэй ёhотойл демократизм, энэрхы hайхан сэдьхэл, бүхы арад зоной, хүн бүхэнэй аша туhада шэнэ общественэ саг үргэлжэ хүгжөөхэ буурашагүй ехэ арга боломжонуудые дахинаа найдамтайгаар батална.

Коммунис партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй шэглүүлхы, элсүүлхы ба эмхидхэхы ажал ябуулга хадаа Чехословакиин элитэ ехэ туйлалтануудай шухала эшэ үндэhэн мүн. Коммунистнууд түгэс хүгжэhэн социализм байгуулагшадай түрүү зэргэдэ ябана. Научна коммунизмын агууехэ суртал hургаалнуудые бэелүүлхэ, социалис нийтын харилсаае хүгжөөхэ, ажабайдалай шэнэ шэнэжэ ба шэнэ эбари зэн нэбтэрүүлхэ талаар үргэн нийтэ арад зоной зохёон байгуулхы ажал ябуулгые КПЧ хүтэлбэрилнэ.

Чехословакиин хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшан арадай бата нэгэдэлтэй, үндэр нэрэ хүндэтэй марксист-ско-ленинскэ манлай, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй дайшалхы отряд болохо, XV съездээ, эмхидхэгдэн байгуулагдаhаар 55 жэлэйнгээ ойе КПЧ-гэй угтажа байhандань бидэ, танай ханинар ба нийтэ нэгэн hаналтан, үнэн зүрхэнhөө баярланабди.

Варшавска договорой эмхидэ ба Экономическа харилсан туhалалсалгын Соведтэ хабаатай аха дүү оронуудай олон янзын харилсаа холбоондо, дэлхэйн социалис оронуудай хүсэ бэхижүүлгэдэ ЧССР горитой хубитала оруулна. Социалис Чехословакиин эб найрамдалта, ангиин талаар залан сэхэ, бүтэмжэтэй hайн гадаадын политика дэлхэйн түрүү үзэлтэй хүсэнүүдэй зүгhөө үргэнөөр мэдэрэгдэнэ, уласхоорондын оршом соо тэрэнэй үүргэ ба нүлөөн дээшэлнэ. Чехословакиин Коммунис парти алдарта революционно ёhо заншалнуудаа арьбадхан үргэлжэлүүлжэ, уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэл бэхижүүлхын түлөө, империализмда эсэргүү хүсэнүүдые нэгэдүүлхын, дэлхэйн революционно дэбжэлтые саашадань хүгжөөхын түлөө сэхэ шууд, эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

Хүндэтэ нүхэдүүд! hүүлэй жэлнүүдтэ совет-чехословак али бүхы харилсаа холбоон үргэдэн гүнзэгыржэ, хоёр оронойн олон миллион коммунистнууд ба ажалшадай хабаададаг хэрэг болонхой. Манай уг зорилгонуудай, хүсэл эрмэлзэлгэнүүдэй нийтэ нэгэн байлга тэрэнэй найдамтай үндэhэ hуури, манай партинуудай дайшалхы холбоон, нэгэ нэгэндээ этигэл найдабаритай, үнэн сэхэ ба нийтэ нэгэн хараа бодолоор тодорхойлогдодог харилсаан тэдэнэй шэглүүлхы хүсэн болоно. Саашадаа совет-чехословак харилсаа холбооной манай оронуудта социалис ба коммунис байгуулалтын, Европо болон бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлгын шухала нүхэсэл болохо байhандань этигэнэбди.

Хэлбэришэгүй интернационалис политикынгаа үндэhөөр, XXV съездын шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон, КПСС КПЧ-тэй ээм ээмээ ниилүүлэн дабшажа, манай партинуудай хоорондохи ажал ябуулгые саашадань гүнзэгырүүлхын, социалис оронуудай нэгэ нэгэндээ улам дүтэ бололгын хуули ёhые элирхэйлhэн Советскэ Союзай ба Чехословакиин арадуудай аха дүү ёhоной хани барисаае, харилсаа холбоое бэхижүүлхын тула бүхы юумэ хэхэбди.

Түүхэтэ уг зорилго — түгэс хүгжэhэн социалис общество байгуулха хүдэлөөндэ шэнэ амжалтануудые туйлахыень коммунистнуудта, бүхы чехословак арадта зүрхэ сэдьхэлhээ хүсэнэбди.

Чехословакиин хүдэлмэришэн ангиин, бүхы арадай шалгагдамал манлай — Чехословакиин Коммунис парти мандаха болтогой!

Социализмын ба эб найрамдалай нийтэ хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ манай партинуудай, арадуудай хани барисаан, холбоон бэхижэн хүгжэг лэ!

Коммунизм мандаха болтогой!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

ЗАМБУУЛИН СООГУУР НИИДЭЛГЫН ЭХИ ТАБИГША

Академик С. П. Королёвой дурасхаалта гэр-музей сооhоо хэгдэhэн репортаж

Ракетно-замбуулинай түрүүшын түхеэрэлгэнүүдэй ахамад конструктор тухай дурасхаалые совет арад нангинаар сахижа байдаг юм. Апрелиин 10-да, Ю. А. Гагаринай замбуулинай дайда соогуур ниидэhэнhээ хойшо 15 жэлэй ойн үеэр тээхэнэ, С. П. Королевой дурасхаалта гэр-музейдэ хүн зон олоороо ороhон байна. Энэ гайхамшагта хүнэй ажабайдал, ажал ябуулга хүн зоной анхарал ехээр татадаг, hонирхол үүсхэдэг юм.

КамАЗ-ай барилгашад Королевой хүдэлмэриин кабинедэй богоhо энэ үдэр түрүүлэн алхажа оробо. Эндэ бүхы юумэн Сергей Павловичай мэндэ байhан үеын хидэл адли юм. Дабхагар ехэ номууд ябталан табиданхай. Замбуулинай оньhон техникын түхэл дүрсэнүүд огторгойн уудам руу дабшан ниидэхэеэ байhан юумэдэл үзэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ суута эрдэмтын хүтэлбэри доро бүтээгдэнхэй. Гүнзэгы аад, зөөлэхэн креслэнүүд эзэнэйнгээ hурагшадые, сүг ажаллагшадые, хэрэгыень үргэлжэлүүлэгшэдые хүлеэнэ хэбэртэй.

Хүндэтэ айлшадай дэбтэртэ hайн hайхан, мартагдашагүй үрээлэй үгэнүүд бэшэгдэнхэй. Партиин съездын делегадууд гэр-музейдэ орожо хараhан байгаа.

Олон арбаад гадаадын айлшад, аяншалагшад эндэ ороhон байна. Эдэмнай хэд ба гэбэл, ВНР-эй, ГДР-эй, ДРВ-гэй, Индиин, Иракай, Кубын, Нидерландын, Польшын, Румыниин, США-гай түлөөлэгшэд болоно.

«Академик Королев шэнги хүнүүдые hурган хүмүүжүүлhэн совет арадта алдар соло», — гэжэ Болгариhаа ерэhэн айлшад дэбтэртэ тэмдэглэл хэhэн байна. «Замбуулин соогуур ниидэлгын эхи табигша, бидэнэртэ угаа хүндэтэй академик Королевой гэртэ орожо хараха гээшэ айхабтар ехэ нэрэ хүндэ болоно», — гэжэ «Союз-Аполлон» гэhэн замбуулинай хамтын ниидэлгэдэ хабаадагшад Т. Стаффорд, В. Брандт, Д. Слейтон, А. Леонов, В. Кубасов гэгшэд бэшэhэн байха юм.

Үшөө нэгэ тэмдэглэл тухай хэлэхэ хэрэгтэй. С. П. Королевой эхэ М. Н. Баланина иигэжэ бэшэнэ байна: «Музей хадаа Сергей Павловичта дурасхаал, хүшөө мүн! Магад, тэрэнэй hүүлшын хүсэл бодолнууд эндэшье түрэhэн байхадаа болохо. Эдэнь олон жэлнүүдые уридшалhан шэнэ, ёй ухаанда орошогүй гэхээр түсэбүүд лэ. Энэ музей байгуулhанайнь түлөө эхын гүнзэгы сэдьхэлhээ Эхэ орондоо баяр баясхалан хүргэнэб».

И. ТИМОХИНА.
ТАСС-ай корр.

ЦИОЛКОВСКИИН ХОТОДО hАЙНДЭР БОЛОБО

КАЛУГА. (ТАСС-ай корр. Н. Александров, М. Голачев). «Циолковскиин хүсэлэнгые бэелүүлжэ, хүнине замбуулин худар түрүүлэн ниидхүүлгые бэлдэhэн хэдэн мянган зоной ажал хүдэлмэриие түгэсхэжэ шадаhандаа тон жаргалтайб. Замбуулинай дайда шэнжэлхэ тухай Циолковскиин хэлэhэн сэсэн үгэнүүд бидэнэртэ, космонавтнуудта, хододоо программа болодог, урагшаа дабшахадамнай хододоо уряалан дуудадаг байгаа». Замбуулинай дайда соогуур түрүүлэн ниидэhэн Ю. А. Гагаринай хэлэhэн эдэ үгэнүүд Калугадахи ехэ hайндэрэй өөрсэ янзын hүлдэ тэмдэг болоhон байна.

СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент К. Д. Бушуев, СССР-эй летчик-космонавтнууд П. Р. Попович, В. Б. Лебедев агууехэ эрдэмтын нютагаархидта айлшалан ерэбэ. Олониитын түлөөлэгшэдтэй хамта эдэнэр К. Э. Циолковскиин хүүр дээрэ веногуудые табяа.

Жолоодогдодог онгосын замбуулинай дайдаар түрүүлэн ниидэhэнhээнь хойшо үнгэрhэн 15 жэлэй ойдо зорюулагдаhан выставкэ калугынхидай, айлшадай анхарал татаба, hонирхол үүсхэбэ. Домогто ороhон ниидэлгынгээ hүүлээр Ю. А. Гагаринай hууридань түрүүшын шулуу табиhан К. Э. Циолковскиин нэрэмжэтэ музейн байшангай дэргэдэ энэ выставкэ нээгдэhэн байгаа.

партийна ажабайдал

НҮЛӨӨЛХЫ ҮҮРГЭЕЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Партиин XXV съездын хэды шэнээн ехэ удха шанартай байһыень манай отделениин партийна эхин организациин гэшүүд һайн ойлгоно. Энэ хуралдаан хадаа эхэ ороноймнай саашанхи хүгжэлтын замуудые тодорхойлоо ха юм. Съезд дээрэ нүхэд Л. И. Брежневэй, А. Н. Косыгинай хэһэн элидхэлнүүдтэй, «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдтэй» танилсаад байхадаа, арбадахи табан жэл соо хэды шэнээн ехэ юумэ хэхэ байһанаа тон тодоор ойлгожо абаа һэмди.

«Манай партиин үндэһэ һуури болоһо партийна эхин организацинуудай хэр зэргэ эршэ зориггойгоор, эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилһэнһөөнь партийна хүтэлбэриин хэмжээн дулдыдадаг байна»,—гээд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев съезд дээрэ хэһэн тоосоото элидхэл соогоо тэмдэглээ һэн. Тиимэһээ үдэр үдэрэйнгөө хүдэлмэрие эрхилхэдээ, эдэ үгэнүүдые хүтэлбэри болгон, ажал ябуулгаяа улам эдэбхижүүлхые, гуримшуулхые оролдохо уялгатайбди.

«Эхин парторганизацинууд экономикын болон соёл культурын байгуулалтын түрүүшын зэргэдэ ябажа, гүн олон арад зоной дунда ажалаа эрхилжэ байдаг гэшэ. Олониитын бодото эдэбхи үүсхэл партиин политикые холбон нэгэдүүлхэ, ажаһын-политическэ болон үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ тэдэнэр өөһэдынгөө бүхы хүдэлмэреэр эдэб[illegible] туһаламжа үзүүлжэ байна»,—гээд партиин съездын үндэр трибуна дээрэһээ нүхэр Л. И. Брежнев мэдүүлээ. Энэ сэгнэлтэ маанадые, юрын коммунистнуудые бүри эдэбхитэй һайнаар хүдэлмэриеэ эрхилжэ, үйлэдбэриин болоод ниитэ ажал ябуулгын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ оруулдаг хубитаяа бүри ехэ болгохыемнай уряална. Энээнһээ уламжалан залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ, партиин гэшүүдые үйлэдбэриин шухала участогуудта хубаарилан габихаа, партийна суглаануудай эдэбхижүүлхы, нүлөөлхы үүргэ дээшэлүүлхэ, ниитэ-политическэ, ойлгуулламжын хүдэлмэри саашадань һайжаруулха хэрэгтэ бүри ехэ анхарал хандуулха ёһотой байһанаа һайн мэдэнэбди.

Иимэ гол шэглэлтэйгээр манай партийна эхин организаци хүдэлмэреэ ябуулна гэбэл, алдуу болохогүй. Организациимнай олонхи гэшүүд габшагай, үльгэр жэшээтэ ажалаараа, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадагаараа суурхадаг.

Манай отделениин партийна эхин организациин бүридэлдэ 34 гэшүүн ороно. Эдэнэр бултадаа шахуу урагшаа һанаатай, политическэ болбосоронги үзэл бодолтой, эдэбхитэй хүнүүд. Тиимэһээ коммунист бүхэндэ шахуу түшэглэн найдажа хүдэлдэг байһандаа би ехэ баясадагби.

Нэн түрүүлэн хэлэхэдэ, манай партийна организациин олонхи гэшүүдынь үйлэдбэри дээрэ сэхэ ажалладаг, түрүү дүй дүршэлтэй хонишод, мал адуулагшад, механизаторнууд юм.

Хараад үзэел даа. 6 хонишон, 6 мал адуулагша, 2 һаалишан, 4 механизатор, 4 бригадир амжалта түгэс ажалаараа ажахы, аймаг соогоо алдаршана. Эдэнэр бултадаа манай организациин гэшүүд. Тиихэдээ 34 коммунистын 22-ынь үйлэдбэри дээрэ сэхэ хүдэлжэ, сугтаа ажалладаг нүхэдтөө бүри һайнаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха үльгэр жэшээ харуулна.

Үшөө тиихэдэ отделениие эрхилэгшэ, зооветмэргэжэлтэд, агрономууд болон бусад дунда зиндаанай 6 хүтэлбэрилэгшэ манай организациин бүридэлдэ ороно. Эдэнэр үйлэдбэридэ хабаатай асуудалнуудые шиидхэлгэдэ горитой нүлөө үзүүлдэг зон гэшэ ааб даа. Тиихэдээ 34 коммунистын 26-ниинь хүдөө ажахын элдэб һалбаринуудта хүдэлжэ, партиингаа хараа шугамые габшагай ажалайнгаа жэшээгээр бодото дээрэнь бэелүүлнэ бшуу.

Колхоз, совхоздо үни удаан хүдэлһэн, мүнөө амаралтада гараад байһан зомнай миин һуудаггүй. Партийна, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Хабарай тарилгын, таряа хуряалгын, малда тэжээл бэлэдхэлгын, малай үбэлжэлгын хүшэр хүндэ сагай ерэхэдэнь, тэдэнэр бултадаа түрэл ажахыдаа шадалайнгаа зэргээр туһалжал байдаг.

Нэгэ жэшээ түрдамаа гэшэ ха. Цыренжап Дамбиевич Дандаров хоёр — гурбан жэлэй саана пенсидэ гараһан юм. Тэрэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсаһан, гурбадахи группын инвалид. Гэбэшье малай үбэлжэлгын үедэ хүнэй дуталдахадань, отделениимнай хонидой бригадануудһаа суглуулагдаһан ахир муу хонидые, хэнзэ лэр хурьгадые харууһалжа эхилээ һэн. Үбһэ тэжээлэй хэды хомор байбашье, даажа байһан 900-гаад хонидоо яһала һайнаар ондо оруулжа байна. Гадна эдэбхитэй агитатор юм.

Иимэ наһажаал болоһон хүнэй һайнаар хүдэлжэ байхадань, залуушуулай тэрээнһээ үльгэр жэшээ абажа, габшагайгаар, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллахые оролдохо байһаниинь дамжаггүй. Аха хүнэй энээн тухай юрын үгөөр хэлэхэдэнь, һургаал болодог. Гэбэшье бодото ажал дээрээ харуулхадань, тад ондоо байдаг ха юм.

Эдэбхитэй һайнаар ажалладаг коммунистнууд манда олон. Сценскын һү һаалиин фермые даагша Галсан Цыренович Морохонов тухай хэлэнгүй гарахын аргагүй. Энэ үнинэй коммунист олон жэлэй туршада һү һаалиин фермые даагшаар, отделениие эрхилэгшээр хүдэлөө. Тиихэдээ тэрэнэй хүтэлбэрилһэн коллектив хододоо һайн үрэ дүнтэй ябадаг.

Мүнөөшье ябаад хараял даа. Сценскын һү һаалиин фермэ совхоз соогоо түрүүлжэ ябана. Энэ коллективтэй мүрысэдэг Алтанай һү һаалиин фермын ажалай үрэ дүнгүүдтэй жэшэхэдэ, дээрэ хэлэгдэгшымнай зүб байһаниинь годорхо бээз гэжэ һананаб.

1976 оной эхинһээ хойшо Алтанай һаалишадай хамта дээрээ 606,9 центнер һү һаагаад байхадань, сценскынхид 1068,4 центнертэ хүргэжэ шадаа. Харин үнеэдэйнь тоо толгой дүтэрхы, адлирхуу эрхэ байдалда хүдэлдэг юм. Хүтэлбэрилэгшын шадабари, тэрэнэй даажа байһан хэрэгтээ тон харюусалгатайгаар хандадагынь эндэ элирнэ гээд һанагдана. Коммунист хүн иимэл байха ёһотой ааб даа.

Алтанай һү һаалиин фермын иимэ ехэ гээгдэлдэ ороһон ушар совхозоймнай хүтэлбэрилэгшэдэй һанаа яһалашье зобоогоо. Тиимэһээ манай отделенидэ хүдэлһэн, манай партийна организациин хүмүүжүүлһэн коммунист Аюр Дылгырович Дашиев энэ фермые даагшаар табигдаа. Мүнөө Алтанай фермын коллективэй ажал хэрэгынь яһала һайжаржа байна.

Хонишод Е. Раднаева, В. Содномдоржиев, һаалишад Д. Дашиева, Г. Хайнзанова, механизатор В. Панкратов, тракторно-тарилан ажалай бригадые даагша Ц. Шойндонов болон бусад коммунистнууд габшагай, үльгэр жэшээтэ ажалаараа, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадагаараа онсо шалгардаг байха юм.

Жэшээлхэдэ, һаалишан, партиин гэшүүн Д. Дашиева табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ һэн. Харин мүнөө арбадахи табан жэлэйнгээ даабарине амжалтатайгаар дүүргэхэ хүсэлэнтэй габшагайгаар ажаллажа, совхозойнгоо һаалишадай дунда түрүүлжэ ябана.

Сценскын һү һаалиин фермэдэ партийна бүлэг бии болгоо һэмди. Энэ бүлэгые ударидагшаар һаалишан Г. Хайнзанова һунгагдаа. Тус бүлэг коллективэйнгээ туйлаһан амжалтада горитой хубитаяа оруулна, нүлөөлхы үүргэеэ улам дээшэлүүлхые оролдоно.

Гэхэтэй хамта бүхы коммунистнуднай өө мөөгүй һайнаар ажаллана гэхын аргагүй ааб даа. Заримамнай ажаллахадаа эрхим аад, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхи багатайгаар хабаадалсана. Гадна партийна журам эбдэхэ ушар үсөөнөөршье һаа, дайралдадаг зандаа. Эдэ мэтын хазагай ябадалнуудтай шанга тэмсэл ябуулжа, сагдары заһахые оролдоходоо, энээниие хүмүүжүүлхы зорилготойгоор хэрэглэхые эрмэлзэнэбди.

Үйлэдбэриин тон шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ коммунистнуудай үзүүлдэг нүлөөлхы үүргэнь һүүлэй үедэ горитойгоор дээшэлээ гэбэлни, хүндэтэ уншагшад, зүбшөөхэ бээз гэжэ найданаб. Юуб гэхэдэ, манай партийна организаци юрын коммунистнуудта, эдэбхитэдтэ найдамтайгаар түшэглэн, бүхы хүдэлмэреэ ябуулна. Тиихэдэл энэ ажал ябуулгын ашаүрэнь горитой байха жэшээтэй.

Гадна 10 агитатор, 3 политинформаторһаа бүридэһэн агитколлектив манда бии болонхой. Эдэнэр бүхы фермэ, гүүртэ, отарануудаа хубаарилан даажа абаад, тэндээ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, дэлхэй дээрэ, орон доторнай боложо байһан шэнэ һонинтой танилсуулна. Мүнөө партиин XXV съездын материалнуудтай малшад болон тарилашадые танилсуулжа байна.

Отделениимнай профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ Р. Г. Чимитдоржиева, Г. Ц. Морохонов, Ц. Д. Дандаров болон бусад партиин гэшүүд даажа абаһан даабаряа һайнаар дүүргэдэг. Энэ ушар залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлгэдэ горитой нүлөө үзүүлнэ.

Арбадахи табан жэлэй гурбан һара үнгэрбэ гээшэ. Энэ хугасаа соо яһала ехэ юумэн хэгдээ. Гэбэшье туйлаһанаараа һанаагаа заһаад һуунгүй, саашадаа бүри һайнаар хүдэлжэ, КПСС-эй XXV съездын абаһан шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө манай партийна эхин организациин гэшүүд хүсэ шадалаа гамнангүй тэмсэнэ.

П. НАДМИТОВ,
Инсэгтын совхозой II отделениин партийна эхин организациин секретарь.
Яруунын аймаг.

Энэ фото-зураг дээрэ Улаан-Үдын судна бүтээлгын заводой түрүү хүдэлмэришэд — ахалагша мастер Никита Афанасьевич Михалев токарь Геннадий Варфоломеевич Вершинский хоёр хөөрэлдэжэ байна.

Эдэнэрэй ажалладаг цех 9-дэхи табан жэлэйгээ түсэбые завод соогоо түрүүлэн, болзорһоонь гурба һара урид дүүргэһэн юм. Мүнөө арбадахи табан жэлэй эхинэй гурбан һарын даалгабарине болзорһоонь гурбан үдэрөөр урид бэелүүлбэ.

Заводой бүхы цех, мастерска участогуудта социалис мүрысөөнэй дүлэн улам хүсэтэйгөөр бадарна. Хүдэлмэришэд КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бодото хэрэг дээрэ бэелүүлхын түлөө дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абана, бүтээн гаргаһан продукциингаа шанарые эрид һайжаруулна.

Цехэй түрүү токарь Геннадий Варфоломеевич Вершинский өөрынгөө шэнэ табан жэлэй түсэбые дүрбэн жэл хахад соо дүүргэхэ гэһэн социалис уялга абаад, ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) ахалагша мастер Н. А. Михалев, Г. В. Вершинский.

Д. БАЛДАНЮВАГ фото.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй У[illegible]

СССР-ЭЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ [illegible] МОДОНОЙ АЖАХЫН ГҮРЭНЭЙ КОМИТ[illegible] ПРЕДПРИЯТИ, ЭМХИНҮҮДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ[illegible] ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛ[illegible] БОЛОН АЛБА ХААГШАДЫЕ СССР-ЭЙ О[illegible] МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ туйлаһан амжалтануудайнь, ой модоной ажахые хүгжөөхэ талаар түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые, абаһан уялгануудаа дүүргэлгэдэ ажалай габьяа гаргаһанайнь түлөө шагнаха:

Буряадай АССР-һээ
АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Помулев Леонид Николаевичые — Прибайкалиин ой модоной оньһожоруулагдамал ажахын [illegible] жолоошон.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ Т[illegible]» ОРДЕНООР

Медведев Назар[illegible]вичые — Буряадай [illegible] ой модоной ажахы[illegible]

«АЖАЛАЙ ГАБЬ[ЯА] ТҮЛӨӨ» МЕДА[ЛЬ]

Трифонов Ираст[illegible]новичые — Улаа[illegible]тын Заудагай [illegible] харуулгын ой мод[illegible] һожоруулагдамал [illegible] лесник.

СССР-эй Верховно Соведэй През[идиумэй] Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР[НЫЙ]

СССР-эй Верховно Соведэй През[идиумэй] Секретарь М. ГЕОРГА[ДЗЕ]

Москва, Кремль.
1976 оной мартын 10.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй У[illegible]

КОЛХОЗ ХООРОНДЫН БАРИЛГЫН ЭМХИН[illegible] ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧ[illegible] ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД БОЛОН АЛБА ХААГ[illegible] СССР-эй ОРДЕН. МЕДАЛЬНУУДААР ШАГ[НАХА] ТУХАЙ

Колхозуудта барилга хэхэ талаар түсэбтэ юһ[эдэхи та]бан жэлэй даабаринуудые дүүргэлгэдэ, му[illegible] дүүргэхэдээ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө [illegible]

Буряадай АССР-һээ
АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Варфаламеев Андрей Макеевичые — Бэшүүрэй оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи начальник.

Денисов Антон Александровичые — Мухар-Шэбэрэй оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи жолоошон.

Емельянов Павел Карповичые — Улаан-Үдын аймагай оньһожоруулагдамал колонныи жолоошон.

Зырянов Николай Александровичые — Улаан-Үдын аймагай оньһожоруулагдамал колонныи шулуушан.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Сайко Андрей Федоровичые — Улаан-Үдын аймагай харгы барилгын оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи начальник.

Трунев Сергей Петровичые — Сэлэнгын оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи модошо дархан.

Фомин Анатолий Михайловичые — Загарайн колхоз хоорондын барилгын эмхиин комплексно бригадын бригадир.

Харлов Сидор Семеновичые — Буряадай колхоз хоорондын барилгын нэгэдэлэй таһагай начальник.

Ширин Иван Матвеевичые — Зэдын оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи комплексно бригадын бригадир.

АЖАЛАЙ АЛДАР СОЛЫН III ШАТЫН ОРДЕНООР

Бурдуковский Иннокентии Константиновичые — Бэшүүрэй оньһожоруулагдамал нүүдэл колонныи хабсаргагшадай бригадир.

Кругликов Виктор Анд[illegible]реевичые — С[элэнгы]н [illegible] һожоруулагдамал н[үүдэл ко]лонныи тракторист.

Насонов Валерий [illegible]вичые — Улаан-Үд[ын аймагай] харгы барилгын [оньһожо]руулагдамал нүүдэл [колон]ныи грейдерэй маш[инист].

Перцовый Алек[сандр Бо]рисовичые — Бэшү[үрэй оньһо]жоруулагдамал [нүүдэл] колонныи мастер.

«АЖАЛАЙ ГАБЬ[ЯА] ТҮЛӨӨ» МЕДА[ЛЬ]

Дульский Федор [illegible]чые — Улаан-Үдэ[illegible] лэдбэриин управлен[illegible] ашагшадай бригади[р].

Кантаков Терен[illegible]реевичые — «Бу[illegible]проект» институда[illegible]ша инженер-констр[уктор].

Прохорская Ал[illegible]мановнае — Улаан-[Үдын ай]магай харгы бари[лгын онь]һожоруулагдамал н[үүдэл ко]лонныи штукатур.

Якимов Зэзилий [illegible]кентьевичые — З[illegible] һожоруулагдамал [illegible] колонныи модошо [дархан].

«АЖАЛДА[А] ШАЛГАРҺАНАЙ [ТҮЛӨӨ]» МЕДАЛЯАР

Белоусов Леони[д illegible]риевичые — Б[illegible] колхоз хоорондын [illegible] эмхиин экскаватор[illegible]нист.

Бешаров Ник[illegible]ратьевичые — У[illegible] аймагай барилгын [illegible]нуудай комбинада[illegible] дархашуулай бриг[адир].

Зайцева Мари[я illegible]ровнае — Сэлэнгы[н оньһо]жоруулагдамал н[үүдэл ко]лонныи штукатур.

Калашников Ив[illegible]чые — Мухар-Шэ[бэрэй онь]һожоруулагдамал [illegible] колонныи шулууш[ан].

СССР-эй Верховно Соведэй През[идиумэй] Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОР[НЫЙ]

СССР-эй Верховно Соведэй През[идиумэй] Секретарь М. ГЕОР[ГАДЗЕ]

Москва Кремль.
1976 оной мартын 10.

ШЭНЭ АМЖАЛТАДА УРЯАЛҺАН ШИИДХЭБЭРИНҮҮД

Бүхы совет хүнүүдтэ адли Буряад ороной ажалшад КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүд болон материалнуудые ехэ баяртайгаар угтаһан байна.

Съездын шиидхэбэринүүд болон документнүүдые хаа хаанагүй үргэнөөр шудална. Тусхай программын ёһоор партийна, комсомолой һуралсалай бүхы шатануудта, бүгэдэ ниитын экономическа һуралсалда байгша оной марг һарын хахадһаа эдээнниие үзэжэ эхилэнхэй. Партийна комитедүүдэй, «Знание» бүлгэмэй лекторнууд үйлэдбэриин һалбаринуудта съездын материалнуудаар лекцинүүдые уншажа байна. Энэ хэрэг улам үргэнөөр эрхилхэ зорилгоор олон нютагуудта лекторинууд байгуулагдаа. Олон тоото агитаторнууд, политинформаторнууд съездын шиидхэбэринүүдые олониитэдэ тайлбарилна.

Предприятинуудай болон барилгада, транспорт болон хэлхеэ холбооной организацинуудта, колхозууд болон совхозуудта—хаа хаанагүй харуулан ойлгуулха агитацида хабаатай хэрэгсэлнүүдые шэнэлнэ.

Партиин XXV съездын материалнуудые ажалшадта тайлбарилха хүдэлмэреэр һонирхожо, манай корреспондент партиин хэдэ хэдэн райкомуудтай хөөрэлдэбэ.

ДЕЛЕГАДУУДТАЙ УУЛЗАБА

Партиин Хэжэнгын райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша Б. Х. ЖАМБАЛОВ:

— Цыпилма Булатовна Цыденовагай хүдэлжэ байһан «50 лет Октября» совхозой хүдэлмэрилэгшэд партийна съездэ түлөөлһэн делегадаа хүлеэжэ ядан байба. Өөрынь хүдэлдэг Худанай-Үртөөгэй ажалшад ахалагша хонишоноо илангаяа схээр хүлеэгээ. Цыпилма Булатовна хамта хүдэлдэг нүхэдтэеэ үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэбэ. Үзэһэн, хараһан юумэ олон. Эдээнээ бултыень монсогойлжо хөөрэхэ хэрэгтэй. Совхозойнгоо ажалшадтай, отделенинүүдээр ябажа, съездын делегат уулзаһан, съезд дээрэ болоһон юумэнүүдые нүхэдтөө дуулгаһан байна. Түрэл совхозойнь хонишод улам һайнаар хүдэлхэ гэжэ оролдоо. Эндэ хонидой түл яһала һайнаар абтажа байна. Нүхэр Цыденовагай бригадынхид мүнөө зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абанхай. Хонидынь хурьгалһаар. Зуун эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абаха уялгатай юм. Энээнэй сүм бэелүүлхэ хүсэлэнтэй эдэнэр ажаллажа байна.

Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй слёт Хэжэнгэдэ үнгэргэгдөө. Партиин XXV съездын делегадууд: Хориин һургуулиин багша Д. Е. Болдонова Ц. Б. Цыденова хоёр гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэй тэндэ уулзаа. Арадай гэгээрэлые улам хүгжөөхэ тухай, съездын табиһан социально-экономическа ба бусад зорилгонууд тухай эдэнэр сугларагшадта хөөрэжэ үгэһэн байна.

Үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй аймагай семинар үнгэргэгдөө. Эндэ партиин XXV съездын делегат Ц. Б. Цыденова съездын дүнгүүд тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Партиин XXV съездын делегадуудтай уулзалга эмхидхэхэһээ гадна, партиин райком съездын шиидхэбэринүүд болон материалнуудые коммунист бүхэндэ, хүн бүхэндэ ойлгуулхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулна. Партийна, комсомолой политическэ һуралсалда, бүгэдэ ниитын экономическа һуралсалда тусхай программын ёһоор съездын материалнууд шудалагдана. Мүнөө 3—3 хэшээлнүүд үнгэргэгдөө. Мүн лекторнууд зохёогдоһон тематикаар лекцинүүдые уншана. Һара бүри нэгэ дахин бүгэдөөрөө (комплексноор хангалга), тэрэ тоодо лекторнууд малшадта ошожо, лекци уншана. Гадна пропагандистнарай бүлэг малшадай гүүртэ, отарануудаар хоёр удаа ябажа, съездын материалнуудые тайлбарилһан байна. Агитаторнууд, политинформаторнууд хөөрэлдөөнүүдые хэнэ.

ЛЕКТОРЭЙ ҮДЭР

КПСС-эй Хяагтын райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша И. А. ПОЛЫНЦЕВ:

— Манай аймагта һарадаа нэгэ удаа лекторэй үдэр үнгэргэгдэдэг гуримтай. Энэ үдэр аймагай партийна, совет, ажахын зургаануудай эдэбхитэд үйлэдбэриин бүхы участогуудта ошожо, лекцинүүдые уншадаг юм. Урда һаранuудта «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектээр лекцинууд уншагдаһан байна. Байгша оной мартын 27-до болоһон лекторэй үдэртэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй партиин XXV съездэдэ хэһэн тоосоото элидхэлээр лекцинүүд уншагдаа. Һара бүриин һүүлшын пятницада иимэ үдэр үнгэргэгдэдэг юм.

Партиин XXV съездын шиидхэбэринүүд, бусад материалнуудые политическэ, комсомолой һуралсалда, бүгэдэ ниитын экономическа һуралсалда шудалагдажа байһаниинь мэдээжэ.

Партийна олон организацинуудта съездын материалнуудые олониитэдэ тайлбарилха хэрэг муу бэшээр эмхидхэгдэнхэй. Жэшээнь, Хяагтын, Хүдэриин совхозуудта, «Родина» колхоздо, Наушки станцида тогтоогдоһон үдэрнүүдтэ агитаторнууд, политинформаторнууд хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Партийна съездын материалнуудаар аймаг дотор мянга гаран лекци, хөөрэлдөөнүүд хэгдээ. Энэ хэрэгтэ үзэл сурталай бүхы хүдэлмэрилэгшэд хабаадуулагдана.

Партиин XXV съездын шиидхэбэринүүдые, бусад материалнуудые тайлбарилха хэмжээ ябуулгануудые партиин райком зохёоһон байна. Үзэл сурталай бүхы хүдэлмэри эдээнэй үндэһөөр ябуулагдана.

ПАРТИИН XXV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИОЛОНИИТЭДЭ

ХҮН БҮХЭНЭЙ АЖАЛҺАА БОЛОХО

Партиин Бэшүүрэй райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша И. Ф. ИСТОМИН:

— КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые, материалнуудые тайлбарилхадаа, хүн бүхэндэ эдэ документнүүдэй удха шанар ойлгуулха гэжэ оролдогдоно. Тиигэхэ зуураа арбадахи табан жэлэй зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэг хүн бүхэнэй ажалһаа, оролдолгоһоо болохо гэжэ һайн мэдэнэбди.

Партийна съездын документнүүдые тайлбарилхын тулада КПСС-эй райкомой дэргэдэ пропагандистнарай бүлэг байгуулагданхай. Эндэ 22 хүн ороно. Ээлжээтэ лекторэй үдэртэ съездын материалнуудаар лекцинүүд уншагдаа.

Аймагай колхоз, совхозуудта, промышленна предприятинуудта болон эмхи зургаануудта партиин съездын материалнуудаар хөөрэлдөө үнгэргэхэдэ, хүн зон ехэ халуунаар угтана, шэнэ табан жэлэй түсэб дүүргэхын тулада хүсэ шадалаа сүм зорюулхаар бэлэн байһанаа мэдүүлнэ.

Партийна организацинууд үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй семинарнуудые үнгэргэнхэй. Агитаторнууд, политинформаторнууд малай ферма, отарануудта ошожо, съездын материалнуудаар хөөрэлдөө хэнэ. Хаа хаанагүй харуулан ойлгуулха агитацида хабаатай хэрэгсэлнүүд шэнэлэгдэжэ эхилэнхэй.

Баргажанай аймагта

ДЕПУТАТАДАЙ ҮДЭР

Депутатадай эрхэ, уялга тухай Хуули бэелүүлэн, нютагай Соведүүдэй депутадуудай үүргэ ба харюусалга дээшэлүүлхын түлөө аймагай Совет депутадай үдэр үнгэргэдэг болонхой. Һаяхан ээлжээтэ үдэр Баргажанда болобо.

Аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ И. Я. Сыщук «КПСС-эй XXV съезд ба Соведүүдэй зорилгонууд» гэһэн темээр депутадуудай урда һонирхолтой элидхэл хээ. Харин гүйсэдкомой секретарь А. И. Поздняков Соведүүдэй эмхидхэлэй хүдэлмэри тухай дэлгэрэнгыгээр тогтоо.

Наймаанай, ниитын эдеэ хоолой ба ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха талаар аймагай Соведэй саг үргэлжын комиссиин түрүүлэгшэ, коммунальна ажахын комбинадай директор Н. А. Беликова комиссиин ажалай дүй дүршэл тухай сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

ШЭНЭ ХҮҮРГЭ

Сабшалангай, горитойхон хүби Онёо голой саада бэедэ оршодог дээрэһээ тэжээл бэлэдхэлгын эхилхэдэ, Бодоной совхозойхид ехэ бэрхэшээлдэ ородог һэн. Ушар юуб гэхэдэ, техникэ ба хүдэлмэришэдые түргэн урасхалтай хадын горхоной саада тээ гаргахын түлөө үлүү зөөри гаргашалха, үнэтэ сагаа гээхэ ушар али олон болодог һааб даа.

Харин һаяхан энэ асуудал зүб мүрөөр шиидхэгдэбэ. Совхозой директор А. Г. Елшин Сагаан-Уһан гэжэ газарта гол дээгүүр хүүргэ барихын түлөө үүсхэл гаргаад, барилгын материал, түмэр түдэгэ олохо талаар горитой ажал ябуулаа, эмхидхэлэй ажал хээ. Харин хүүргын барилга дүй дүршэлтэй дархан Г. И. Бельковой хүтэлбэри доро совхозой бригадын гэшүүд хоёр һара хахад соо һайн шанартайгаар дүүргэһэн байна. Түмэршэ дархан В. А. Мисюркеевэй энэ шухала барилгын хэрэгсэлнүүдые һайнаар ба түргөөр бүтээһыень онсо тэмдэглэмээр.

ГАБШАГАЙ ХОЁР ҺАРА

Полинууд ба нуга сабшалангай үрэжэл дээшэлүүлхэ габшагай хоёр һарада оролсоһон Шитханай совхозойхид мартын 10-һаа сабшалан дээрээ наг шэбхэ зөөнэ. Жэшээлхэдэ, хартаабхын поли дээрэ 1570 тонно шэбхэ гаргагдаба.

Энэ ажал дээрэ тэргэтэй 4 трактор, бульдозер ба ашаанай машина хүдэлгэгдэнэ. Тракторист М. И. Максимов, бульдозерист М. А. Краснояров гэгшэд үндэр бүтээсэ туйлана.

Н. ГАЛДАНОВ.

УЛЬЯНОВСКА ОБЛАСТЬ. Эндэхи ажалшад апрелиин 17-до үнгэргэгдэхэ коммунис субботнигто бэлдэлгэ хэнэ. Предприятинуудта субботник үнгэргэхэ штабууд байгуулагдаа. Димитровградтахи СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ автоагрегадай заводто энэ үдэр 300 мянга гаран түхэригэй продукци бүтээн гаргагдахаар хараалагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Димитровградтахи автоагрегадай заводой шудхалгын цехтэ заводой штабай гэшүүн, профсоюзай завкомой түрүүлэгшын орлогшо В. Шульц (баруун гарһаа хоёрдохи) залуу хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдэжэ байна.

ТАСС-ай фотохронико.

ҺУРГАН ХҮМҮҮЖҮҮЛГЭ—ОЛОНИИТЫН ХЭР[ЭГ]

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлдэ манай Эхэ орон дотор һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлөөн улам үргэнөөр дэлгэрһэн байгаа. Үйлэдбэрие хүгжөөлгэдэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ, продукциин үнэ сэн хямдаруулгада энэ хүдэлөөн шухала үүргэ дүүргэһэн байна гэжэ партиин XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл дотор онсолон тэмдэглэгдэһэн байха юм.

Манай республикын промышленна предприятинуудта, колхоз, совхозуудта энэ хүдэлөөн мүн лэ үргэдэжэ, олониитын зүгһөө дэмжэгдэжэ байнхай. Звено, бригада, участок болон цехүүдтэ һурган хүмүүжүүлэгшэдэй соведүүд эмхидхэгдэһэн байха юм. Партийна, профсоюзай, комсомолой организацинууд эдэнэй хүдэлмэрие хинан хүтэлбэрилдэг.

Улаан-Үдэ хотодохи ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор бүтээлгын заводой профсоюзай ба комсомолой комитедүүдэй хамтын заседани һаяхан боложо, КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдан, «Цехэй һурган хүмүүжүүлэгшэдэй соведэй хүдэлмэрие эрхим һайнаар эмхидхэхын түлөө» үнгэргэгдэһэн харалга-конкурсын дүнгүүдые согсолбо.

Урда жэлэйхитэйнь сасуулбал, 1975 ондо залуушуулые һурган хүмүүжүүлгын хүдэлмэри нилээд үргэдхэгдөө гээд тэмдэглэбэ. Һурган хүмүүжүүлэгшэдэй, залуушуулай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд олонхи цехүүдтэ саг соогоо гаргагдадаг байгаа. Залуу хүдэлмэришэдые һурган хүмүүжүүлдэг эгээл эрхимүүд һара бүхэндэ элирүүлэгдэдэг һэн. Цехэй соведэй болон түрүү, бэрхэ хүмүүжүүлэгшэдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые халан абалга таһалгаряагүй үнгэргэгдэдэг юм. Энэ хүдэлмэриин ашаар ажалай журам, ниитын гурим ёһо хазагайруулха ябадал 30 процентээр хороо, хүдэлмэришэдэй ажалаа һэлгэхэ ушар үсөөрөө.

Тиихэдэ залуу хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ хэрэг эрид һайжаруулагдаа. 1975 ондо заводто хүдэлдэг хүнүүдэй оройдоол 14-ниинь ажалай бүтээсын нормо дүүргээгүй.

Һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хоёрдохи слет нёдондо жэлэй ноябрь һарада заводто боложо, Н. Ю. Кушнейн начальнигаар хүдэлдэг цехэй токарь Л. В. Радкевич, начальник А. В. Саранинай хүтэлбэрилдэг цехэй хүдэлмэришэн Н. И. Иванова болон хүдэлмэришэд М. Н. Андреева, Е. А. Агафонова, слесарь Н. П. Станько гэгшэд ажалда һая ороһон олон залуушуулые мэргэжэлдээ һургажа, «1975 ондо залуушуулые эрхим һайнаар һурган хүмүүжүүлэгшэ» гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна.

Н. И. Коршунов, Н. И. Латфуллин, Н. А. Кошелев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг цехүүдтэ һурган хүмүүжүүлгын хүдэлмэри илангаяа һайнаар табигданхай гээд тэмдэглэжэ болоно. Соведүүдэйнь түрүүлэгшэнэр нүхэд Апакина, Башиков гэгшэдэй хүдэлдэг цехүүдтэ энэ хэрэг һаял эхилжэ байна.

Начальнигууд А. В. Саранин, Н. Ю. Кушней гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг цехүүдэй һурган хүмүүжүүлэгшэдэй соведүүдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө ехэ һургаал абамаар. 1975 ондо дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдэй залуушуулые мэргэжэлдээ һургаха талаар хэһэн ажалай дүнгүүдээр [illegible] соведүүд илажа, [illegible]даар шагнагдаба.

Үнгэрһэн жэлэй [illegible] кварталай дүнгүү[д illegible]ническа цехүүдэй [illegible] соведэй түрүүлэ[гшэ] Пасечнигай, харин [illegible]гын цехүүд соо һо[illegible]шэ Н. Н. Новиков[illegible]бэрилдэг цехэй һ[урган хү]мүүжүүлэгшэд [illegible]на. Заводой һурга[н хүмүү]жүүлэгшэдэй сове[д illegible]жуулгын вымпе[л illegible]нэртэ барюулагдаа.

Гэхэтэй хамта [illegible] цехүүдтэ хүмүүж[illegible]ха шанартай энэ [illegible] үшөөл һулаар эм[хидхэгдэ]хэй гэжэ хэлэхэ [illegible]

— Түсэбтэ ар[бадахи та]бан жэлдэ манай [illegible] бүхы коллектив, [illegible] партийна, профсо[юзай, ком]сомолой орган[изацинууд] һурган хүмүүж[үүлгын хү]дэлмэрие хүгжөө[хэдэ] анхаралаа хандуу[лна]. Энэ хэрэгые һа[illegible]һанһаа бүхы [illegible]мнай ургалта хүг[жэлтэ] дулдыдаха юм,—г[ээд illegible]дой парткомой [illegible] В. Б. Нимаев хөө[рэбэ].

Б.-М. ЖИГ[illegible]

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри дүүргэхын түлөө

...ЖАБАЙДАЛҺАА ...БАГША ТАТАН

...искусстватай, бэ... бүтээлнүүдтэй ...буряад бүхэнэй сэдь... ...мартагдашагүй һуу... Тиимэһээ хараг... ...сэгнэлтэ бүхэн ...раашадта баяртай мэ...

...дые коммунис ...хүмүүжүүлхэ талаар ...XXV съездын таби... ...зорилгонуудые ...үүргэтэй совет ...раашадай урда ехэ ...татай, үндэр уялга.

...уран зураашад үе ...алхалан, ту... ...хүгжэлтын ...зураашадай баатарлиг ...үнэн зүбөөр ха... ...байдаг. ...XXV съездэ зо... ...съездын эхилхэ ...Сампиловай нэрэм... ...зурагай музей ...«Ажалай ал... ...гэһэн выставкэ ...харуулаа; ...хадаа манай ...зураашадай юһэдэхи ...бүтээһэн хүдэл... ...ажалшадай урда ...ёһоной тоосоон ...аба даа. «Ажа... ...соло» гэһэн выс... ...гэрэлэй гол уд... ...үгэнэ. Эн... ...табан жэлэй ажа... ...шалга, түрүү ху... ...тэдэнэй агуу ...зураглагдана.

...искусствын эрад зо... ...айдалтай нягта хол... ...хүгжэдэг бай... ...һуу... ...эли болоо ...Мүнөө үеын ху... ...бодол, доторой ...улам гүнзэгыгөөр ...дамжуулха, ...гаргаха, хүнүүдэй ...шэнэ ёһоной, со... ...харилсаа холбоо ха... ...эрмэлзэхэдэа. ...зураашад удхын... ...уран найруулгын... ...талаар гүнзэгы, үнэн ...дые, бүтээлнүү... ...байнхай. Тинхэ... ...сюжедэ... ...зүйлдээрээ элдэб ян... ...үеын амисхаал... ...нүүдые хэнэ.

...табан жэл соо ...уран зураашад ...графикын, ...шамаглалай, гар ...уралан шамаглал... ...100 гаран бүтээл... ...Алас-Дурна зүг» ...зональна выс... ...шүүмжэлэгшэд ...уран зураашадай ...заабарини хүгжэлтые ...тэмдэглээ бэлэй. ...дээрэ табигдаһан ...олон ондоо зал... ...байгаашье һаа. ...онсо түхэлөө... ...нагардаг бай...

...дээрэ бидэ ...ороной түүхэтэй, ...мүнөө үе... ...һайхан байгаали... ...абдьи. ...коллекти-

визацини үедэ хуушан байдалай эбдэржэ, шэнэ сагай эхилжэ байһан үеые Д-Н. Дугаров зураглана. Эндэ зурагайнгаа идейнэ удхые уран зурааша үнгэ будагаар ёһотой һайнаар харуулжа шадаа. С. Ринчиновэй «Хонишод» гэһэн зураг философско удхаараа илгарна. Ю. Чирков уран зохидоор хүнэй сэдьхэл бодол харуулһан портредүүдые зуража байнхай. Эндэ Социалис Ажалай Герой Н. Тогмитовагай, урач зурааша Г. Ленхобоевой, артист М. Елбоновой портредүүдые нэрлэмээр. Бэлигтэй график А. Сахаровская «Сур харбаан», «Минии Буряад орон», «Монгол оронноор» гэһэн серинүүд соогоо өөрынгөө дуратай темэ улам гүнзэгыгөөр үргэлжэлүүлжэ байнхай. 1974 оной апрель һарада Москвада А. Сахаровскаягай бүтээлнүүдэй тусхай выставкэ үнгэргэгдөө һэн. Түрэл хизаарайнгаа байгаалиие зураглаһан зурагуудые А. Казанский, М. Олеников, А. Бритова гэгшэд зураа. Геннадий Васильев, Эрдэни Цыденов, Максим Эрдынеев гэгшэд скульптурын талаар бага бэшэ амжалтануудые туйлаһанхай. Эдуард Аюшеев плакадуудые, Мария Метелкина натюрмортнуудые, Батор Зодбоев гар урлал хэжэ байдаг. Эндэ манай мүнгэшэ дархашуул тухай хэлэмээр. Москвада болоһон ювелирнэ искусствын выставкэ дээрэ мүнгэшэ дархашуул Нохоров, Налханов, Лубсанцыренов, Санжиев, Эрдынеев гэгшэдэй бүтээлнүүд үндэр сэгнэлтэдэ хүртөө бэлэй.

Уран зурагай выставкэнүүдтэ хабаадалсалга зураашадай бүтээхы хүдэлмэриин эдэбхи үүсхэл элирхэйлжэ байдаг. Энэ талаар абажа харахада, манай зураашад нилээд олон выставкэдэ хабаадаа. Тодорхойлбол, автономито 16 республикын Москвада болоһон, «Ураалай, Сибириин, Алас-Дурна зүгэй» зоныи, «Натюрморт», «Всегда на чеку» гэһэн Бүхэсоюзна, «Алас-Дурна зүгэй пейзаж» гэһэн Бүхэроссин, 1973 ондо Свердловскдо болоһон буряадай искусствын хараалгада «Советская Россия» гэһэн выставкэнүүдтэ хоёр удаа, Москва хотодо үнгэргэгдэһэн «Ажалай алдар соло» гэһэн выставкэдэ хоёр дахин хабаадалсаа юм. Дээрэ дурсагдаһан выставкэнүүдтэ табигдаһан бүтээлнүүдые хаража үзэхэдэ, манай уран зураашад улам олоороо хабаадалсадаг, тэдэнэй бүтээлнүүд удхынгаа уран һайханайнгаа талаар улам үндэр хэмжээндэ хүрөө гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ манай уран зураашадай бүтээлнүүд хилын саана—Японидо, ФРГ-дэ, ГДР-тэ, Монголдо харуулагдаһан байха юм.

Зураашадай бэлиг шадабари дээшэлүүлхэ, эдэбхи үүсхэлыень бадарааха, коммунис байгуулалтын шухала асуудалнуудые гүнзэгыгөөр харуулһан бүтээлнүүдые урлахаар тэдэниие зоригжуулха асуудалда Буряадай уран зураашадай холбоонодой правлени, партийна организаци саг үргэлжын ехэ анхарал хандуулжа байдаг. Выставкэ бүхэнэй дүнгүүдээр нээмэл партийна суглаанууд үнгэргэгдэжэ, эндэ туйлаһан амжалтанууд тухай, бии байгаа дутуу дунданууд тухай нюур сахилтагүй хөөрэлдөөнүүд болодог. Тиихэдэ зураашын бэлиг шадабарини хүгжэлтэ, идейнэ ургалта тухай заабол хэлсэгдэдэг. Искусство шэнжэлэгшэд, музейн научна хүдэлмэрилэгшэд уригдажа, томо томо выставкэнүүдэй дүнгүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсадаг.

Уран зураашадай үзэл сурталай хүмүүжүүлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдадаг. Гурбан жэлэй туршада соо Буряадай уран зураашадай холбоондо марксистско-ленинскэ эстетикээр семинар болоно. Эндэ искусство ба хоёр үзэл сурталай тэмсэл, мүнөө үеын ороной байдалда үзэл сурталай тэмсэлэй улам шангадалга ба ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэ тухай асуудалнуудаар хэшээлнүүд үнгэргэгдөө.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые олоной дунда дэлгэрүүлгэ хадаа тэдэниие бэелүүлгэдэ ехэ нүлөө үзүүлхэ байна. Иимэһээ харуулан ойлгуулха зурагуудые бүтээгшэдтэй бидэнэр горитой хүдэлмэри ябуулха зэргэтэйбди.

БАМ-ай барилгашадые хангаха асуудалда онсо анхарал хандуулагдана. А. Хомяков, С. Ринчинов, И. Алтаев гэгшэд нүүдэл выставкатай хамта Баргажанай аймагаар, 149-дэхи, 139-дэхи, 138-дахи оньһожоруулагдамал колонинуудай һууриһаһан газарнуудаар ябажа, хэдэн олон шэнэ зурагуудые, этюдүүдые зуража ерээ. Мүнөөнэй агуу барилга болохо БАМ-айхидые хангаха хэрэг улам һайжаруулагдаха.

Бодото ажабайдалһаа һабагша татан, үе сагайнгаа түхэл шарай үнэн зүбөөр зураглан харуулха гэжэ Буряадаймнай уран зураашад оролдожо байна. Үнгэрэгшэ намар Москва хотодо болоһон «Совет Россия» гэһэн выставкэдэ манай 27 уран зурааша хабаадалсажа, 40 бүтээл харуулагдаа. Энэ хадаа бага бэшэ амжалта гээшэ ааб даа.

Совет хүнүүдые үзэл бодолой, политическэ талаар, гурим журамай, эстетическэ талаар хүмүүжүүлгэдэ, тэдэнэй оюун ухаанай эрилтэнүүдые бүрилдүүлгэдэ социалис соёл культурын, искусствын үүргые саашадань дээшэлүүлхэ гээд СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд дотор хэлэгдэнхэй. КПСС-эй XXV съездын заабарини үндэһөөр ажал хүдэлмэриеэ улам һайжаруулжа, үе сагай эрилтэдэ хүрэмөөр удха түгэлдэр, уран һайхан бүтээлнүүдые урлаха гэжэ манай уран зураашад зориг жонхой.

К. ДУЛЬБЕЕВ,
Буряадай уран зураашадай холбоонодой партийна организацини секретарь.

ОДО МҮШЭД ТЭЭШЭ ДУУДАГША

Академик С. П. Королёвой эхэ Мария Николаевнада айлшаар

Гэрэй эзэн эхэнэр, С. П. Королевой эхэ Мария Николаевна өөрөө үүдэеэ нээбэ.

— Орогты, орогты, — гэжэ тэрэ бидэниие уриха зуураа, наранай гэрэлээр яларһан таһалга тээшэ зааба. — Энэ минии хүдэлмэриин кабинет.

Ханын хажууда байһан стол дээрэ номууд, дэбтэрнүүд, бэшэгүүд ябталаатай. Тэгэндэнь — машинка. Хэбэрынь Мария Николаевна тэрэнэй саанаһаа һаял бодоо хаш.

— Хүбүүн тухайгаа дурсалгануудые бэшэжэ байнаб. Зүг бүхэнһөө олон тоото бэшэгүүдэй ерэһэндэ баяртайшье, сүлөөгүйшье байгдана, —гэжэ тэрэ хөөрэнэ.

Столынь зүүн хабтаа үргэн. Тэндэнь сүлөө газар үгы. Эхэ хүбүүн хоёрой дүрэтэй томо шаазан амһарта тэндэнь табяатай. Тэрээн дээрэ иигэжэ бэшээтэй: «Хүндэтэ Николаевнада балсхалан хүргэһэн житомирэйхидһээ».

Житомир — С. П. Королевой түрэһэн нютаг. Тэрэ шаазан амһарта соонь талын хилгана хээтэй. Ракетэ болон замбуулинай онгосонуудай главна конструкторай дурасхаалда Байконурай космодром дээрэ табигдаһан хүшөөгэй нээлгын баярай митингдэ хабаадалсаһан Наталья Сергеевна — академигэй басаган тэрэниие асарба һэн.

— Леонид Ильич Брежневэй хэлэһэн үгые шагнааб,— гэжэ Мария Николаевна хөөрөөгөө эхилнэ. — Минии хүбүүн нэгэ съездын делегадаар һунгагдаһан юм. Һая үнгэрэгшэ съездын материалнуудые анхаралтайгаар уншааб. Хүн зоной ашэ туһада замбуулинай дайдые шэнжэлхэ, ашаглаха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана гэжэ ойлгооб. Циолковский, Королев болон бусад эрдэмтэдэй хэрэг хадаа тэдэнэй соратник, нүхэд, шабинарай батэ гарта үгтэнхэй.

— Һүүлэй табан жэлэй ямар жэл, ямар үдэрые али тодоор зүрхэндөө хадуужа абаабта, Мария Николаевна?

— Тиимэ үдэрнүүд олон байгаа. Замбуулин руу нииндэлгэ бүхэндэ анхаржа байгааб. Минии нэя наһала гүйсэһэн үдэр хүбүүнэйм нүхэд, шабинарай эрэһэндэ тон баяртайб. Космонавтнууд энэ альбом, амаршалга, сэсэгүүдые барюулаа.

Мария Николаевна һандалиһаа бодожо, журналай столхон дээрэһээ амаршалгын адрес абажа үгэбэ. Би тэрэниие уншанаб:

«Хүндэтэ Мария Николаевна! Түрэһэн үдэрөөртнай үнэн зүрхэ сэдьхэлһээ амаршалжа, энэ адрес барюулхыемнай зүбшөөгыт. Гайхамшагта эрдэмтэн, ухаалан зохёогшо, промышленностиин эмхидхэгшэ С. П. Королев — танай хүбүүнэй дурасхаалые гүн гүнзэгыгөөр ёһолон хүндэлнэбди. Тэрэнэйл хүтэлбэри доро, тэрэнэйл хабаадалгатайгаар хүн түрэлтэн дэлхэй дээрэ эгээл түрүүшынхеэ замбуулин тээшэ ургэн харгы нээгээ, ехэ хүгжэлтын түүхэдэ шэнэ асари алхам хээ».

Мария Николаевна тэрэ дэбтэрыем абаад, иигэжэ хэлэбэ:

— Энэ шэл тагууд дээрэ харагты, Сергей Павлович тухай һонин юумэнүүдые олохот. Би гэрэй ажал хэһүү.

Тиигээд таһалга сооһоо гараба.

Таһагуудай нэгэн дээрэ С. П. Королевой өөрынь хэрэгсэлнүүд табяатай: дугуй, сайр кружка, дайнай һүүлээр Сергей Павловичай өөрынь буулгаһан дүрэнүүд. Дайнай хүшэр жэлнүүдтэ С. П. Королев эдэ хэрэгсэлнүүдые абажа ябаа. 1945, 1949 онуудта басагандаа түрэһэн үдэрөөрнь дашарамдуулан бэлэглэһэн номууд. Басаганайнгаа арбан найматай болоходо, иимэ үгэнүүдые Сергей Павлович бэшээ һэн: «Өөрынгөө тэнжэһэн газар дайда, арад зондо хододоо дуратай яба». Мүнөө Наталья Сергеевна — медицинын эрдэмэй кандидат. 1975 ондо СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат болоо.

Энэ гэрэй музей соо элдэб бэлэгүүд, номууд бии. Болгар пионернүүдэй Мария Николаевнада бэлэглэһэн галстук. Грузиин мастерай бэлэг гуурһан. «Восток» онгосын заахан модель. Харин оронуудай болон совет уран зохёолшодой номууд.

Мария Николаевна орожо ерээд, стол дээрэ алгануудые табиба:

— Сай ууя.

— Мария Николаевна, та Королевой медаляар шагнагдаһхай гүт?

— Одоол тиимэ үдэрые мартахагүйб. Өөрынгөө хүбүүнэй нэрэмжэтэ медаль зүүхэ хүби ехэл үсөөн дайралдадаг. Ехэл баяртайб. Тиихэдэ 1975 оной октябриин 7-ной үдэрые мүн лэ мартахагүйб. Телевизор хаража һуугааб. СССР-эй Наукануудай академиин 250 жэлэй ойн баяр тухай дамжуулга болоно байгаа. Эдэ эрдэмтэд соо минии хүбүүн һууха һэн гэжэ һанаад, уяржа байгааб. Дала хүрөөдүй ябаха һэн. Гэнтэ Леонид Ильич Брежнев үгэ хэлэхэнь гэжэ соносхобол даа. Агуу эрдэмтэдэй танил нэрэнүүдые шагнажал һуутараа.... хүбүүнэйнгээ нэрые дуулажархибаб. Мэдэн гэхэдэм, нюдэнһөөм нёлбоһон гоожожо байгаа. Партиин ЦК-гай Генеральна секретарь иимэ ехэ сэгнэлтэ хүбүүндэм үгөөл.

Мария Николаевна хүбүүнэйнгээ дүрэ зураг хараад, иигэжэ хэлэбэ:

— Би наһан соогоо олые храаб, ехэ юумэ үзөөб. Совет засагай үгы һаа, замбуулиниие шэнжэлхэ талаар иимэ ехэ амжалта, илалтанууд туйлагдахагүй һэн. Минии хүбүүнэй, тэрэнэй нүхэдэй хэрэг хадаа манай парти, правительствын, арадай туһаламжаар хэгдээ. Сергейн эхилһэн хэрэгые шабинарынь хүсэндэнь хүргэхэ.

Юрий Гагаринтай танил һэм. Герман Титов, Алексей Леоновые, космонавтнуудай олонхиинь танихаб. Замбуулинда хэгдэһэн шэнэ илалтанууд, Гагаринай замаар дабшагшадай шэнэ нэрэнүүд тухай дуулахадаа, минии зүрхэн баяртайгаар сохилдог.

А. РОМАНОВ,
ТАСС-ай шэнжэлэгшэ.

Залуу врач Татьяна Васильевна Турулкина Благовещенскын медицинскэ институт дүүргээд, Бэшүүрэй больницада хүдэлжэ байна. Тэрэ комсомолой организацини секретарь, комсомолой райкомой гэшүүн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ВЛКСМ-эй гэшүүн Т. В. Турулкина.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Конференци болобо

Һаяхан Гусиноозерск хотодо научно-үйлэдбэрин асуудалаар конференци болобо. Эндэ гол түлэб аймагай колхоз, совхозуудай газар ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Аймагай механизаторнууд, кукурузашад, луговодууд, отделениие эрхилэгшэд, партийна организацинуудай секретарьнар, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд, аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин, аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй, уһалууриин системэнүүдэй управлениин хүдэлмэрилэгшэд тус конференцидэ хабаадалсаба.

Аймагай колхоз, совхозуудай газар бүри ашаг үрэтэйгээр хэрэглэхэ тухай асуудалаар дэлгэрэнгы элидхэл КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **М. Ж. Шагдаров** конференци дээрэ хээ.

Тус конференцидэ Буряадай хүдөө ажахын институдай кафедрые даагша **В. Е. Максимов**, профессор **А. Г. Давыдов**, **Н. В. Баранов**, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат **В. Б. Бохиев**, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат **Г. П. Колмаков**, СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ **Х. Р. Будаев**, **Ц. О. Галсанов** гэгшэд элдэб асуудалаар һонирхолтой элидхэлнүүдые хэбэ.

Мүн эндэ аймагай хүдөө ажахын управлениин мэргэжэлтэд, колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үгэ хэлээ.

КПСС-эй обкомой хүдөө ажахын таһагые даагша **Б. Н. Николаев** мүн лэ конференцидэ хабаадажа, дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

МОСКВА. Эндэхи гардинно-кружевной нэгэдэлэй коллектив нэгэдэхи кварталайнгаа түсэб амжалтатайгаар дүүргээ.

Мүнөө нэгэдэлэй бүхы цехүүдтэ коммунис субботнигто зорюулагдаһан мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ.

Гардинна полотно нэхэдэг хоёрдохи үйлэдбэриин коллективэй 15 ондоо зурагтай бүтээлдэнь Гүрэнэй эрхим шанарай тэмдэг олгогдоо. Жэлэй туршада энэ коллектив миллион дүрбэлжэн метр һайн шанартай продукци бүтээн гаргахаар түсэблэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй ударник, Ажалай Алдар Солын III шатын орденто, залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэ А. Беляева залуу хүдэлмэришэн А. Дасаевае мэргэжэлдээ һургажа байна.

ТАСС-ай фотохронико.

Энэ оной апрель, май һарануудта Ирландида болохо хоровой болон хатарай арадай искусствын уласхоорондын фестивальда Грузиин хатарай ансамбль хабаадалсаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: артистнар **«Картули» гэжэ грузин хатар гүйсэдхэжэ байна.**

ТАСС-ай фотохронико.

...НАЙМААЛАГШЫН ИЛДАМ ЭНЕЭБХИЛЭЛ

Зураглал

...сельпогой ...магазинда хоёр... ...сошорто байнабди. ...зогсоһон наһажаал ...наймаангаа уудалжа, ...удааарба.

...шамдагты! Мэнэ ...хэһэн аад, ...Юрэдөө нэгэ ...яанат, — гэ... ...наймаалагшын шэрүүлхэ... ...эхэнэр гэмэрэнги: ...татадаггүй хадаа ...захиһан хорото ...— гээд ...һарбайһаншье тэрэ ...багса мохоорхо ...дээгүүр мухарил... ...Тэдэнээ суглуулха

...хаяжа нохой... ...һарбайжа хүниие ...ёһо гурим мэдэхэ ...гэжэ дуугараад, ...бэлэй.

...ушар жэшээ бол... ...абтаһан ...бэшэ юм. Үнэн ...«Магазинай ...ямар байха ...асуудалаар ...ябаа. ...өөрһөө ха... ...харин тус ...нэгэ най... ...ажал хэрэгые ...олоной урда ...гэгдэбэ.

Дээдэ-Бургалтай һууринай магазинда ороболтнай, городойхиһоо дутуугүй сэбэр һайханаар харагдаха. Гуталай, оёгдоһон хубсаһанай, эд бүдэй, эдеэ хоолон ба бусад таһаг — тагуудта 38 мянган түхэригэй эд зөөри жэрылдэн, олоной дурые татан байха.

«Гэр бараа һайхан, гэрэй эзэн бүри һайхан» гэдэгэй ёһоор магазинай эзэн Ринчин-Ханда Мункуеватай танилсаябди. Энэ нүхэрнай сагаан халаад үмдэһөөр хорин табан жэл болоһон, наһажаал эхэнэр юм. Тэрэнэй сэбэр сарюун шарайда илдам энеэбхилэл үзэгдөөд, худалдан абагшадтаяа сэхэ харалсан, налгай зохидоор хөөрэлдэжэ байхыень харахада, юундэшьеб сэдьхэлдэшни хүндэлэлэй мэдэрэл түрөөдхидэг. Иимэл хадань нюдэндэ дулаахан харагдадаг энэ наймаалагшатай андалдаха, зүбшөөл абаха хүнүүд үсөөн бэшэ байдаг юм.

— Танайнгаа ашэ туһаар холодильнигтай боложо, юрэдөө амаршоод байнабди. Захилыемнай дүүргэһэнтнай ехэл һайн даа!

— Энэ хоёрой ямарыень һайхашаанат: ногоониинь гү, али хүхэбтэрынь?

Нимэрхүү зугаа үдэр бүхэндэ энэ магазин соо дуулажа болохот.

Арадай дундаһаа, ажалай гүн сооһоо олон жэлэй туршада дуһал дуһалаар олдоһон дүй дүршэлһөө залуу наймаалагшадта хубаалдахыень Ринчин-Ханда Лубсановнада дурадхахада, дурагүйшэг байбашье. иигэжэ хөөрөө һэн:

— Дүршэлшье гэжэ даа, үни удаан нэгэ ажалда хүдэлхэдөө, дадаһан ушар бэшэ аал даа. Гэбэшье, ажал бүхэндэ ехэ, багашье һаань дүршэл хэрэгтэйл юм бэзэ. Харин зарим нэгэмнай дүршэлдөө гэхэ юм гү. али үни хүдэлһэндөө найдажа, ажал хэрэгээ тоохогүй ябадалда орошодог. Магазинай наймаалагшада иигэжэ болохогүй, һанаа зоборитонхон лэ мэргэжэл байха. Тиимэһээ бэедээ найдаад, гуталгүй үлэшэһэн мүнөөхи ангуушанай харгыда орошохогүйн тулада бэеэ шэмхэжэл ябахада һайн гүб даа.

— Анхан багахан магазинда ажаллабашье, сошордоо бэлэйб. Тулюур, түүхэй янзыемни тухайлһан заримашуулай зандарһан туршалгада орохо саг болодог һэн. Тиибэ яабашье худалдан абагшадтаяа һайн барисаатай байхын түлөө ехэл оролдожо ябадаг һэм. Энэмни минии саашанхи замда ашэ туһатай байжа, зон нүхэдэй үргэмжөөр эды хүрэтэроо ажаллажа ябана гээшэб даа, — гэжэ сэдьхэлээ хүдэлгэн хөөрөөгөө дүүргэбэ.

Зүб даа, һайн зантай хүн олоной дунда багтажа ядахагүй гэлсэгшэ. Дүрбэн класс дүүргэһэн Ринчин-Ханда хорин табан жэлэй туршада худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда хүндэтэ һууриияа оложо ябаһаниинь гайхалгүй. Тэрэнэй налгай даруу абари зан, наһаа тоохогүй түргэн хүдэлсэ, тоололгондо бэрхэ бодол, шоото татаха дүршэл—эдэ бүгэдэ хамтархадаа, үнэхөөр наймаалагша ябаха хуби заяатай хүн гэжэ бодохоор юм.

Мүнөө энэ нүхэрнай пенсидэ гаранхай. Үдэшэлгэ дээрэнь байлсажа, олон нүхэдэйнь һайн үгэ, һайхан юрөөлнүүдые дуулаа һэм. Тиихэдэ тус сельпогой түрүүлэгшэ Надежда Санжиевна Мункуева иигэжэ хэлээ һэн:

— Манай хани нүхэр Ринчин-Ханда Лубсановна гансашье манай сельподо бэшэ, Зэдын аймаг соо гүрүүшүүлэй зэргэдэ ябадаг юм. Зургаан жэлдэ хамта ажаллахадаа, тэрэнэй үлүү зан гаргажа, хатуу үгэ хэлэжэ байхыень нэгэтэшье үзөөгүйб. Һара бүринин даабари 100—135 процент дүүргэдэг дээрэһээ «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэгтэ хүртөө юм.

Хара багаһаа ажалда хэсүү, шадамар байһан юм гэжэ Ринчин Хандые нютагайнь зон хэлсэдэг. Оньһон техникын хомор байха сагта морин анзаһаар газар хахалаа, гар хажуураар үбһэ сабшаа, модо бэлэдхэлдэ ябалсаа, хадуураар таряа хадажа, боолто боолсоо, мал адуулжашье үзөө, моришон болоодшье гуршаа. Юрэ тэрэнэй хээгүй ажал үгы шахуу. Хандаһан лэ ажалдаа һалигай залхуугүй, эзэн ёһоор оролдожо, амжалта туйлаагүй сагтаа һанаагаа амардаггүй зантай хүн. Иимэл хадаа Коммунис партиин гэшүүнэй нангин нэрые арюун сэбэрээр сахижа. Үбсүүндээ В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн баярай медаль толстуулан ябадаг.

Д. БУЯНАЕВ.

НАЦИОНАЛЬНА ОКРУГУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

МҮЛЬҺЭН ХАРГЫГААР

Ненецэй геологууд урдань үзэгдөөгүй аяншалга хээ: тундра дээгүүр табигдаһан мүльһэн харгыгаар Печороһоо Нарьян-Мар хүрэтэр тракторнуудаа ашаа зөөгөө.

Тимано-Печорскын нефть-газаар баян районние ашаглалгатай холбоотой (КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүд соо хэлэгдэһэн) промышленна ехэ ашаанууд Ненецэй национальна округто абаашагдана. Тиимэ ехэ ашаа зөөлгые хуушанай заншалта ёһоор — далайгаар ябуулха арга боломжо дуталдаха болоно. Юуб гэхэдэ, далайн мүльһэн июнь һараһаа наашаа хайлахагүй. Тиимэһээ ондоо, шэнэ арга хэрэглэхэ болобо. Тэрэ аргые геологууд олоо: 250 километр ута үбэлэй мүльһэн харгыгаар шэнэ 10 трактор, хүсэ ехэтэй гурбан машинаар 120 тонно ашаа Нарьян-Мар хүргэбэ. Энэ ашаа агаарай замаар зөөхэ болоо һаа, «АН-12» түхэлэй самолёдоор 20 рейс хэгдэхэ байгаа.

В. ЖУКОВ (ТАСС).

Ненецэй национальна округ.

ХҮШЭР ЗАМ

Сургут — Нижневартовск түмэр харгын барилга дээрэ 120 километр зам табигдаба. Графигай ёһоор болоо һаа, эды шэнээн ута зам ерэхэ жэлэй тэн хүрэтэр хэгдэхэ байгаа. Иимэ ехэ амжалта яагаад туйлагдааб гэбэл, эндэ барилгын эхилхэһээ хойшо үргэнөөр дэлгэрһэн социалис мүрысөөн туһалаа. Тэрэнэй үүсхэлшэнь Т. Мозолиной ударидадаг комсомол-залуушуулай бригада юм. Тус бригада КПСС-эй XXV съездын нээгдэхэ үдэр хүрэтэр 100 километртэ булад зам табиха гэһэн уряалтайгаар бүхы хүдэлмэришэдтэ хандаһан байгаа.

Шэнэ зам табилгада Ханты-Мансиин ажалшадта хүршэнэрынь туһалаа. Ураалай гидромеханизаторнууд габшагай түргөөр шулуу шорой зөөгөө, новосибирскынхид гол горхон дээгүүр табиха хүүргэнүүдэй тулгануудые богони болзор соо бүтээжэ үгөө. Студентнэрэй барилгын отрядууд ехэ туһаламжа үзүүлээ.

Энэ түмэр замай хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байһан ушар национальна округой ажабайдалда угаа ехэ удха шанартай. Энэл замаар арадай ажахын хэдэн миллион тонно ашаан зөөгдэжэ, оронойманай шанга хүйтэн уларилта хойто зүгтэ угаа томо электрын элшэ хүсэнэй олон барилгануудые бодхоожо байгаа барилгашадта, геологуудта, нефтьшэдтэ туһалха байна.

В. ЖИЛЯКОВ. (ТАСС).

Ханты-Мансиин национальна округ.

ТҮРҮҮ БУГАШАДАЙ АМЖАЛТА

СССР-эй Верховно Соведэй депутат И. И. Коерковой ударидадаг Корягай национальна округой «Паланский» совхозой бугашадай звено харууһалжа байһан бугануудайнгаа тоо толгойе нэгэшье хоролто гарзагүй байлгаха, ашаг олзо абалгые дээшэлүүлхэ гэжэ шиидэбэ. Иимэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга тэдэнэр КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон абаһан байха юм.

Үнгэрэгшэ түсэбтэ табан жэлэй туршада буга үсхэбэрилгэ тус ажахын ашагтай һалбари боложо шадаа. И. И. Коерковой хүтэлбэрилдэг звено округ соогоо түрүүлжэ ябадаг байна. Эндэ бэлшээриин гурим һайнаар сахидаг, бугануудай тэжээлдэ минеральна зүйл оруулха ябадал зоотехническэ ёһо зарчам болонхой. Үбэлэй, хабарай үедэ һогоонуудай түрэжэ байха сагта, тэжээлдэнь далайн ан амитанай тоһо оруулалсан үгэжэ байдаг юм.

Мүнөө бугануудынь уула шэлэ газарай бэлшээридэ гаргагданхай. Энэ үбэлэй шэрүүн уларилтай байбашье, тус звено бугануудаа гарзада оруулаагүй.

М. ЖИЛИН. (ТАСС).

Корягай национальна округ.

УШАРБАЙН НАМТАРШАН

Далан наһатай Цыдып Бадмаевич Бадмаевай һуудаг гэртэ «Хүндэтэ колхозник» гэһэн гаршаг хадаатай байдаг. Энэ хүн хадаа түрэл нютагайнгаа, мүн 50 жэлэйнгээ ойе һаяар тэмдэглэхэ гэжэ байһан колхозойнгоо түүхэ намтарые үниһөө хойшо жэл дараалан бэшэжэ байдаг юм.

Эндэхи «Коммунизм» колхоз олон һалбарита мал үсхэбэрилдэг томо ажахы болоно. Имагтал эндэ Байгалай урда тээхи нарин нооһото үүлтэрэй хонидые бии болгоһон байна. Мүнөө тус колхозой 30 гаран мянган толгой эрхим зэргын хонидой отаранууд эндэхи үргэн талые бүрхөөн бэлшэнэ.

Ушарбай нютагай түүхэшэ үбгэжөөл үдэр бүри үглөөнһөө үдэшэ орой болотор хүл дээрээ байдаг. Нютагай комсомолшуудай һонирхохо, асууха юумэн барагдахагүй: хэн эндэ түрэһэн, үдэһэн, хүмүүжэһэн юм?.. Теэд литэшэ үбгэнэй хөөрэхэ юумэн захагүй ааб даа. Энэ нютагта түрэһэн, үдэһэн суута хүнүүд олон: летчик-туршагша Цыдендамба Рабдано, Буряадай АССР-эй уран зураашадай холбооной түрүүлэгшэ Даши-Нима Дугаров, Улаан-Үдын оперо ба баледэй театрай дуушад, эрдэмтэд...

Л. ФАДЕЕВ. (ТАСС).

Агын буряадай национальна округ.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Совет-ирак хани нүхэсэл бэхижэнэ

СССР Ирагай Республика хоёрой хоорондо хани нүхэсэл ба харилсаа холбоон тухай договорто гар табигдаһаар апрелиин 9-дэ дүрбэн жэл болобо. Энэ үдэрые тэмдэглэхэ зуураа, хүгжэлтын замаар ирак арадай амжалтатайгаар дабшажа ябаһанда дурсагдагша документ найдамтай гэршэ боложо, оронойнмнай ерээдүйн хуби заяанда ехэ удха шанартай байха гэжэ Ирагай мэдээжэ ажал ябуулагшад тэмдэглэнэ.

Хани нүхэсэл ба харилсаа холбоон тухай договорой үндэһэ һуури дээрэ Советскэ Союз Ирак хоёр өөһэдынгөө харилсаануудые дүрбэн жэлэй туршада амжалтатайгаар хүгжөөжэ байна. Империализм ба колониализмда, сионизм ба хархис ябуулгада эсэргүү тэмсэлдэ, социальна хүгжэлтын ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө тэмсэлдэ хоёр арадай аша туһын хэрэгэй үндэһэлдэг тула эдэ харилсаанууд жэлһээ жэлдэ улам бэхижэнэ.

СССР-тэй экономическа ба научно-техническэ харилсаа холбоое Ирагта үндэрөөр сэгнэдэг байна. Баруун оронуудта, илангаяа нефтиин монополинуудта эсэргүү тэмсэлдэнь, экономическа талаар бэеэ даанхай байдалтай болохо хэрэгтэнь ирак арадта энэ харилсаа холбоон ехээр туһална. Совет-ирак хамтын проектнүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгэ хадаа промышленностьда гүрэнэй зөөриин хубиие горитойгоор дээшэлүүлхэ арга Ирагта олгоо.

Орон доторнь аграрна реформо бэелүүлэгдээ, феодальна гуримаар хубидаа газар эдлэлгэ усадхагдаа. Таряашадай 400 мянга шахуу бүлэ эдлүүриин газартай болонхой. Тэдэнэй дунда кооперативуудые байгуулха хараа шугам амжалтатайгаар бэелүүлэгдэнэ, оронойнь тарялангай газарай хахадынь шахуу кооперативуудай мэдэлдэ үгтэһэн байна.

КПСС-эй Ирагай араб социалис болбосоролой парти (ПАСВ) хоёрой хоорондо һүүлэй жэлнүүдтэ бэхижүүлэгдэһэн холбоо барисаан хоёр ороной хоорондохи харилсаануудай амжалтатайгаар хүгжэлгэдэ тон ехэ үүргэ дүүргэнэ. «Советскэ Союзтай хани нүхэсэл ба харилсаа холбоон хадаа СССР түрүүтэй социалис оронуудтай арабуудай революционно хүдэлөөнэй харилсаанда эрхим жэшээ боложо үгэнэ,—гэжэ ПАСВ-гэй региональна хүтэлбэриин генеральна секретариин орлогшо, Ирагай Республикын революционно командованиин Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Соддам Хусейн хэлэһэн байна.

СССР ба Египедэй араб республика хоёрой хоорондохи хани нүхэсэл ба харилсаа холбоон тухай договорые Египедэй хүтэлбэриин гансааран бэе дээрээ даагаад, хүсэнһөөнь болюулһан ушарые Ирагай хүн зоной буруушаажа байһан дэмы бэшэ. Египедэй хорото зорилготойгоор иимэ юумэ хэжэ байгаашье һаань. Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгын хойшолонгуудые усадхахын, Дутын Зүүн зүгтэ бата бэхи эб найрамдал байгуулхын түлөө араб арадуудай тэмсэлдэ Советскэ Союзай үнэн сэхэ байһаниие Ирагта сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэнэ.

Хани нүхэсэл ба харилсаа холбоон тухай совет-ирак договор хадаа империализмда, сионизм ба хархис ябуулгада эсэргүү тэмсэлдэ ехэхэн туһа нэмэри боложо үгэнэ. Энэ договор орон дотороо социально-экономическа түрүү хубилалтануудые бэелүүлхэ хэрэгтэнь ирак арадта туһална гээшэ.

ИСПАНИ: ниитын хүсэнүүдэй хубаарил

Испанида һүүлэй үедэ боложо байһан үйлэ хэрэгүүд ниитын хүсэнүүдэйнь можо болон улам хубааржа байһаниие гэршэлнэ. Нэгэ талаһаа демократическа хубилалтануудые баримталагшад, нүгөөдэ талаһаа — Франкогой үхэһэнэй һүүлээр фашис журам үлөөхые оролдогшод политическэ шанга тулалдаанда бэлдэжэ байна.

Демократи байгуулхын түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө хүсые нэгэдүүлхэ тухай фашизмда дурагүйшүүл хэлсээ баталһан байна. Энэ зорилгоор тэдэнэр демократическа конфедераци—өөрын нэгэдэмэл организаци байгууланхай. Тэрээндэнь урдань франкизмда эсэргүү байһан хоёр бүлэг: демократическа совет ба демократическа һаналаа нэгэдэлгэ ороно. Орон доторнь правительствын бүридэлдэ ородоггүй политическэ эмхинүүдэй нэгэдэл бии болгогдоо. Тэрээндэ коммунистнууд ба социалистнуудһаа эхилээд христиан демокрадууд ба монархистнууд хүрэтэр элдэб үзэлтэй политическэ 13 парти хүдэлөөнэй бүлэгүүдтэ оролсоно. Оронойнгоо хуби заяан тухай ниитэнациональна һанамжа дурадхалаа хэлэлгэдэ коммунистнуудые хабаадуулхагүй гэһэн бүхы оролдолгонь буруутан һалаа.

Засагай зүгһөө хүн зониие мүрдэхэ мүшхэхэ, хааха хабшаха ябадал дээрэһээ фашизмда эсэргүү үзэлтэй хүнүүд жагсаалаа улам бэхижүүлжэ эхилээ. Демократическа конфедерациин дүрбэн хүтэлбэрилэгшэ арестовалагдаа. Тэдэнэй дунда хүдэлмэришэдэй дунда мэдээжэ болоһон удамарша Марселино Камачо бии. Тэрэ Франкогой амиды байха үедэ нэгэтэ бэшэ мүрдэлгэдэ ороһон хүн. Газетэнүүдтэ бэшэгдэһэнэй ёһоор, хүдэлмэришэдэй хаагдаад байһан үедэ түлөөлэгшэд 30 хүрэтэр жэлээр түрмэдэ хаагдажа магад.

Гэбэшье мүнөө тогтоогдоод байһан журам Испанида тиимэ удаан саг соо байха гэжэ хэншье этигэнэгүй. Иимэ болоод байхадань, политикын саашанхи хараа шэглэлэй талаар правительствын гэшүүд дундаа ехэ арсалдаатай болоо. Харин гүрэнүүдэй корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүдтэ этигэхэ болоо һаа, өөрыгөө «либеральна» талада тоолодог зарим министрнүүд мүнөөнэй «мушхалта» ехэтэй журам буруушаажа байһанаа мэдүүлэн, отставкада гарахамнай гэжэ занадаг болоо.

Король Хуан Карлоста дүтэ, дай журөөдэдэг франкистнууд ба хархис этэгээдүүд ниитын байгуулалтые хубилгаха дурагүйшүүлые өөһэдынгөө туг доро суглуулха зорилгоор элдэб хэмжээнүүдые абажа байна. Эдэ хархис этэгээдүүдэй мэдэлдэ байһан хэблэл граждан дайнай аюулаар испанецуудые айлгажа эхилээ. Хэрбээ демократическа нэгэдэлэй уряа доро 1936 онойхидол дайн болоо һаа, Испанида арадай фронт илаха гэхэ мэтээр хорото идхалга хэнэ.

Гэбэшье, мүрдэлгэ мүшхэлгын, түрмэдэ хаалгын ба заналга зандаралгын хэды үргэдэжэ байбашье, Испаниин демокрадууд ороноо демократическа ёһоор шэнэдхэн хубилгахын түлөө тэмсэлээ улам шангадхана. Бүхы түүхэдэнь үзэгдөө дуулдаадүй буһалгаанууд орониень доһолгоно. Оронойнь бүхы областьнуудта олон түмэн хүн зоной хабаадалгатай демонстрацинууд болоно. Демонстрацида хабаадагшад оронойнгоо ажабайдалые үндэһөөрнь хубилгахаар бэлэн байһан тухайгаа мэдүүлнэ.

«Бага Европын» бэрхэшээлтэ байдал

Ниитын дэлгүүрэй олон жэлэй түүхэдэ иимэ ушар тохёолдоогүй юм. Европын экономическа бүлэглэлэй (ЕЭС) гүрэнүүдые толгойлогшонор ба правительстванууд ямаршье үрэгүй шашалдаа хэжэ, зүбшэн хэлсэгдэһэн нэгэшье асуудалаараа үгээ ойлголсобогүй. Үнгэрһэн неделидэ Люксембургда зарлагдаһан энэ зүблөөн ямаршье коммюнике хэблэлдэ толилуулбагүй. Ёһын тулада бишыханшье һаань, түгэсхэлэй нэгэ документ баталан абаха гэһэн Франциин президентын дурадхалда ФРГ-гэй канцлер «юуншье бэшэ поэзи хэрэггүй» гээд хайхарамжагүйгөөр харюусаа.

Европын экономическа бүлэглэлэй ямар бэрхэшээлтэ байдалда ороһониинь энээхэн ушар дээрэһээ эли тодоор харагдана. Хэм хэмжүүрээрээ үзэгдөөгүй экономическа ехэ кризис, туйлай ехээр үргэдэһэн хүдэлмэригүйдэлгэ, валютын үнэ сэнгэй уналга, валютно-финансова хамаг системэдэ худхаляа хэһэн эдэ бүгэдэ хадаа дурсагдагша бүлэглэлдэ хабаадагшадай дунда арсалдаа хёмороониинь улам шангадхаба. «Тохир хурган аман тээшээ» гэһэндэл энэ бүлэглэлэй гэшүүн бүхэн бэшэнэйнгээ тала харангүй, гансал өөрынгөө аша туһада оролдоно. Франци Итали хоёрой хоорондо үргэлжэлһөөр байһан «архиин дайн» тухай, ЕЭС-эй оронуудай валютын сэнгэй уналгые гуримшуулха системэһээ Франциин һаяхан гараһан ушарые һанаад үзэе. Иимэ эрхэ байдалда ЕЭС-эй оронуудай экономическа ба валютна холбоон тон бэрхэшээлтэ байдалда оронхой.

Энэ бэрхэшээлтэ байдалһаа гаража, хүндэ үбшэндэ ехээр нэрбэгдэһэн ниитынгээ дэлгүүрые заһан заларуулха зорилгоор тус бүлэглэлдэ ородог гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд «бага Европын» валютно-экономическа байдалһаа анхаралаа һуларуулжа, политическэ союз байгуулгада хараа шэглэлээ табиха гэжэ шиидэбэ. Энэ зорилгоор Бельгиин премьер Тиндеманс гэгшэ бэшэнэйнгээ даабаряар Европын союз тухай элидхэл зохёон бэлдэбэ. Тэрэ элидхэл соонь ниитын дэлгүүртэ хабаададаг юһэн ороной национальна бэеэ даанхай байдалые нилээд хизаарлажа, тэдэнэй дүүргэдэг зарим уялгануудые «Европын парламентда» ба бүлэглэлэй национальна хэрэгүүдэй дээгүүр органуудта даалгахаар хараалагдана.

Энэ проектнь баруун Европын оронуудай олониитын буруушаалые дабаха хабагүйдөө. Тиимэһээ Люксембургда зарлагдаһан зүблөөнэй гэшүүд тэрэ проектээ холын хадагаламжада орхихо баатай болоо. Зүблөөн дээрэ табигдаһан «Европын парламентые» һунгаха, валютно-экономическа байдал тухай нэгэшье асуудалынь шиидхэгдэнтүй үлөө. Энэ уулзалгые тайлбарилһан «Юманите» газетэ «хада хулганаашье түрөөгүй» гэжэ тэмдэглэбэ.

Баруун Европын буржуазна хэблэл һанаагаа зобонгёор шууяа татажа захалаа. «Европын хүгжэлтэ зогсоогдобо. Үгээ ойлголсохоёо болиһон ябадал дэлгэрбэ»—гээд Франциин «Орор» газетэ бэшээ. «Люксембургда зарлагдаһан зүблөөнэй урагшагүйлгэ. ЕЭС-эй хубизаяанда аюултай байжа магад» гээд Баруун Германиин «Зюддойче цайтунг» газетэ бэшэһэн байна.

Ниитын дэлгүүрэй хуби заяанда буржуазна бүлэглэлэйхидэй һанаагаа ехээр зобохонь ойлгосотой: тохёолдоод байһан бэрхэшээлтэ байдал хадаа капиталис бүхы системын улам гүнзэгыржэ байһан ниитэ кризисэй хойшолон ба тус системын тогтууригүй түбхин бэшэ байдалай гэршэ мүн.

А. БИРЮКОВ.
А. КРАСИКОВ.
В. СЕРОВ.
(ТАСС).

БОКС

ДАХИН УУЛЗАТАРАА...

«Байгал» журналай шанда хүртэхын түлөө гурбан үдэрэй туршада үргэлжэлһэн нээмэл мүрысөөн субботодо дүүрэжэ, эрхимлэгшэдээ тодоруулба. Наадаанда хабаадалсаһан боксернууд сооһоо юһэн спортсмен (75—81 килограммай шэгнүүртэ боксернууд үгы байжа, шангууд барюулагдаагүй) шалгаржа, чемпионой улаан торгон лентээр, үнэтэ бэлэгүүд болон нэгэдэхи шатын дипломуудаар шагнагдаа. Эдэнэрнай хэд бэ гэхэдэ, СССР-эй спортын мастернууд Владимир Султумов, Доржо Зориктуев, Александр Осокин (бултадаа БурАССР), уласхоорондын классай спортын мастер Борис Зориктуев (Москва), мастерта кандидадууд Валентин Авдюшев, Александр Кондаков, аха дүү Геннадий, Владимир Плюснинтэн, спортын мастер Михаил Долматов (бултадаа Буряадай АССР) гэгшэд болоно.

Түрүүшын хоёр үдэрэй наадаанда шалгаржа, соёлой ордондо суглараһшадта мэдээжэ болоһон спортсменүүдэй түгэсхэлэй уулзалгын рингдэ гаража ерхэдэнь, нэрьемэ альга ташалгаар угтана.

Бусадһаа түрүүлэн 46—48 килограммай шэгнүүртэн — СССР-эй спортын мастер, республикымнай, мүн «Локомотив» бүлгэмэй түбэй соведэй хэдэн удаа «Байгал» журналай хоёр дахин чемпион болоһон Владимир Султумов Эрхүүһээ ерэһэн нэгэдэхи разрядтай Игорь Куклинтай хүсэ шадалаа туршалсахаар гаража ерэнэ. Боксын һайн техникэтэй Султумов Эрхүүгэй политехническэ институдай студент Игорьтэй гурбан раундын туршада наадахадаа, тэрэнээ очкогоороо диилэжэ, журналай шанда гурбадахяа хүртэхэ болобо. «Байгал» журналай шанда хүртэхын түлөө үнгэргэгдэһэн наадаанда хоёрдохёо хабаадалсаһан, мүнөө Буряадай АССР-эй Гэгээрэлэй министерствын хүүгэдэй спортын һургуулида тренерээр хүдэлжэ эхилһэн СССР-эй спортын мастер Доржо Зориктуев Советскэ Союзай Герой Дарма Жанаевай дурасхаалай шанда хүртэхын түлөө байгша ондо зоны мүрысөөндэ шалгарһан Сергей Укоев гэгшэдэй рингдэ гарахадань, дахинаа альга ташалган зэдэлшэбэ.

Москва хотодо һуралсажа ябахадаа, РСФСР-эй габьяата тренер Иван Богаевай хүмүүжүүлгэ доро боксын һайн бэлэдхэлтэй болоһон Доржо Зориктуев нүгөөдэдөө орходоо һүрэггүй шадамар бэрхэ байжа, нүхэрөө очкогоороо шүүжэ гараба.

— Рингын улаан буланда Хориин дунда һургуулиин 9-дэхи классай һурагша Базар Цыренов, хүхэдэнь — спортын мастер Александр Осокин, — гээд соносхогдоходонь, альга ташалган баһал аадар шэнгеэр зэдэлбэ. РСФСР-эй арадуудай зунай зургаадахи спартакиадын бронзо медальда хүртэһэн, байгша ондо Свердловск хотодо үнгэргэгдэһэн СССР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсаһан Александр наадаанай эхилэн сасуу шанга добтолго хэжэ оробо. Зүгөөр залуу боксер Базар оройдохоноо 43-дахи уулзалгаяа үнгэргэжэ ябабашье, саашадаа дүршэлтэй боксернуудтай наадажа, бэеэ һайнаар һориһо һаа, ургахал ха. Дүршэл багатайшье һаа, Осокинтой гурбан раундын туршада яһала һайнаар тулалдаа.

Удаадахи—54—57 килограммай шэгнүүртэ Москваһаа ерэһэн, уласхоорондын классай спортын мастер Борис Зориктуев манай Виктор Агафоновые нокдаунда оруулжа, шүүжэ гараба. Республика, зоно соогоо шалгардаг мастерта кандидадууд Валентин Авдюшев, Александр Кондаков тэгшэд өөһэдынгөө командын гэшүүдые—Дмитрий Жигжитов Анатолий Анфилофьев хоёрые торгоон тогтоонгүй шүүжэ гараа. Эндэ Александр Анфилофьевые нокдаунда оруулхадань, наадан болюулагдаа.

Нүгөөдэ—63,5—67, 67—71 килограммай шэгнүүртэ наадаһан аха дүү Геннадий, Владимир Плюснинтэн үетэн нүхэдтэйгөө наадахадаа булюу, шадамар бэрхэнүүд байба. Тиин хоюулаа «Байгал» журналай шанда хүртэһэн байна.

Наадаанай һүүлдэ хүндэ шэгнүүртэн рингдэ гараба. Эндэ Эрхүүһээ ерэһэн спортын мастер Александр Софьин манай боксер, мүн спортын мастер Михаил Долматовтай тулалдахаяа улаан буланда ерэбэ. Урда үдэрынь Александр манай командын түлөөлэгшэ Николай Сивец гэгшые хоёр удаа нокдаунда оруулжа, шүүһэн байгаа. «Эндэ хоёр мастернуудай хэниинь илагша aаб» гэһэн бодолгодо абтагшад абяа шэмээгүй бо-

ХИЛЫН СААНАҺАА

ВАШИНГТОН

США-да ТОЛИЛОГДОБО

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэн «КПСС-эй Центральна Комитедэй тоосоон, дотоодын болон гадаадын политикын талаар партиин бэелүүлхэ ээлжээтэ зорилгонууд» гэһэн элидхэлые Америкын «Компасс паблишн» хэблэл англи хэлэн дээрэ толилбо.

СТОКГОЛЬМ

У. Пальмегэй мэдүүлгэ

ТАСС

Албанай хэрэгээр Советскэ Союзда ошоһон Швециин Премьер-Министр Улоф Пальме Эхэ орондоо бусаба.

Советскэ Союзда һонирхолтой, ашатай туһатай хөөрэлдөөнүүдые хэһэндээ сэдьхэлээ ханабаб гэжэ тэрэ ТАСС-ай корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ. Бүтэмжэтэй һайн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ манай оронуудай хоорондохи хоёр талын харилсаае үргэдхэхэ асуудалнуудые үргэнөөр зүбшэн хэлсэһэн байнабди.

Албанай хэрэгээр ошоһон ушарни Швециин ба Советскэ Союзай хоорондохи һайн, хүршэ ёһоной харилсаанай саашадаа бэхижүүлэгдэхэ хэрэгтэ туһалха ябадал мүн гэжэ У. Пальме хэлэбэ.

ПРАГА

ТҮҮХЭТЭ ХЭРЭГЭЙ УРДА ТЭЭ

ТАСС

Мүнөө Чехословаки баярай оршон байдалтай. КПЧ-гэй XV съездын нээгдэхэ үдэрэй дүтэлхэ бүринь ЧССР-эй ниислэл — Прага хотодо энэ илангаяа элеэр мэдэрэгдэнэ.

Эртэ урдын энэ хото залуу болоһондол мэтээр үзэгдэнэ. Һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэһэн үйлсэ гудамжануудтань улаан тугууд намилзана, хабарай байдал эрхэеэ бүрин ээлжэ, таримал сэсэгүүд һалбарна. Чехословакиин Коммунис партие, чехословак-совет аха дүү ёһоной хани барисаае алдаршуулһан транспарантнууд хаа хаанагүй харагдана. «Советскэ Союзтай хэтэдээ хамта дабшахабди» — гэһэн Клемент Готвальдын мүнхэ үгэнүүд Чехословакиин үнэн сэхэ бүхы хүнүүдэй һанал бодолые элирхэйлнэ.

Съездын урда тээхи ажалай вахтада Прагын ажалшадай туйлаһан амжалтанууд айхабтар ехэ юм. Партийна съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэн тухайдаа Прагын хэдэн арбаад предприяти омогорхолтойгоор мэдээсэнэ.

Совет коммунистнуудай XXV съездын дүнгүүд Чехословакиин Компартиин съездын бэлэдхэлдэ ехэ нүлөө үзүүлһэн байна. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэһэн КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл хүн зоной анхарал үргэнөөр татажа байһаар.

ГЕНТ

Л. Ван Гейтэй хэһэн элидхэл

ТАСС

Бельгиин Коммунис партиин XXII съезд эндэ боложо байна. КПБ-гэй түрүүлэгшэ Луи Ван Гейт съезд дээрэ тоосоото элидхэл хэбэ.

Амгалан гуримаар зэргэ оршолгые үргэдхэлгэ уласхоорондын мүнөөнэй байдалай онсо шэнжэнь болоно гэжэ тэрэ хэлээ. КПСС-эй XXV съезд дээрэ эб найрамдалай ба уласхоорондын харилсаанай түлөө саашадаа тэмсэхэ программа табиһан совет шэнэ дурадхалнууд онсо удха шанартай байна гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Түбэй Европын зэбсэгтэ хүсэнүүдые, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хороохо талаар Венэдэхи хөөрэлдөөнүүдтэ Варшавска договорто хабаатай социалис гүрэнүүдэй оруулһан дурадхалнууд тухай, «юрэнхы дэлгүүртэ» хабаатай оронуудтай харилсаа холбооной үндэһэ һуури табиха хэлсээ баталха талаар СЭВ-эй оруулһан дурадхалнууд тухай тэрэ мүн лэ һануулба.

Ажал ябуулгаараа империализмда, хархис хүсэнүүдтэ политическэ ба зарим ушарта бодото дэмжэлгэ үзүүлжэ байһан Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй хараа бодолые Л. Ван Гейт эрид буруушаагаа.

Мүнөө Бельгиин экономико хүшэр бэрхэшээлтэй байдалда оронхой гээд элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Орон доторнай мүнгэнэй үнэ унана, хүдэлмэригүйшүүл олошорно, социальна эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ, элүүрые хамгаалгада, гэгээрэлдэ, эрдэм наукада мүнгэн багаар һомологдоно.

Бельгиин хүдэлмэришэн ба демократическа хүдэлөөнэй гол хүсэнүүдэй аша туһада харюусаһан политическэ тодо программа абаха шухала байна гэжэ Л. Ван Гейт тэмдэглэбэ.

НЬЮ-ЙОРК

Г. ХОЛЛ США-гай ЭКОНОМИКО ТУХАЙ

ТАСС

США-гай Коммунис партиин Генеральна секретарь Г. Холл «Дейли уорлд» газетын хуудаһан дээрэ статья толилуулхадаа, Холбоото Штадуудта тохёолдоһон экономическа хүшэр бэрхэшээлтэй байдал тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэнэ.

Жэлһээ жэл бүхэндэ оромнай экономическа хүндэ байдалда ороно гэжэ Г. Холл тэмдэглээ.

«Холбоото Штадуудай капитализм олон миллион американецай экономическа арга боломжые муудхагаа»,— гэжэ американ коммунистнуудай хүтэлбэрилэгшэ бэшэнэ. Мүнөө орон доторнай 10 миллион хүдэлмэригүйшүүл, хоолойгоо арай шамай тэжээжэ байһан 30 миллион хүн тухай ехэ олзо олохые эрмэлзэгшэд бодомжологүй бшуу.

НЬЮ-ЙОРК

США-дахи һунгалтын урда тээхи ябуулга

ТАСС

Америкын үшөө нэгэ штадта — Висконсиндо «эхин шатын һунгалта» болобо. Даб дээрэ абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, республиканецуудай дунда президент Дж. Форд олонхиин дуу абаа— 55 процент. Калифорни-штадай губернатор байһан Р. Рейганай түлөө һунгагшадай 44 процентнь дуугаа үгэһэн байна. Тиигэжэ Дж. Форд долоон штадай зургаандань илалта туйлаа.

Демокрадуудай дундаһаа Джорджи штадай губернатор байһан Дж. Картерай түлөө һунгагшадай 37 процентнь дуугаа үгэбэ. Конгрессмен М. Юдолл тэрээнһээ оройдоол 1 процентээр гээгдээ. Эдэнэр Алабама штадай губернатор байһан Дж. Уоллесые, сенатор Г. Джексониие нилээд булиһан байха юм.

Эхин шатын һунгалта ноябрь һарада Холбоото Штадуудта дүүрэхэ һунгуулиин ажал ябуулгын эхин болоно.

БЕЙРУТ

Ливанай парламентын шиидхэбэри

ТАСС

Ливанай парламентын онсо яралтай заседани апрелиин 10-да эндэ болобо. Президентын һунгалтые болзорһоонь урид үнгэргэхэ арга олгоһон заһабари ороной конституцида оруулха шиидхэбэри гаргагдаа. 88 депутат энэ заһабари оруулха тухай нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэбэ. Нэгэ палатаһаа бүридэһэн Ливанай парламентда 99 депутат ородог юм.

Хуулиин ёһоор президент С. Франжье һарын турша соо энэ заһабариие һайшааха гү, али тэрэниие парламентын нэмэлтэ зүбшэн хэлсэлгэдэ табиха зэргэтэй.

С. Франжьегэй тушаалһаа буулга ба гүрэнэй шэнэ толгойлогшые һунгалга жэл соо үргэлжэлжэ байһан орон дотор͏ой политическэ хүшэр хүндэ байдалые политическэ аргаар гуримшуулха зам нээжэ шадаха юм гэжэ эндэ тоологдоно. Армяар дэмжэгдэдэг ороной национально-патриотическа хүсэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд. Катаиб гэдэг хархис үзэлтэй парти президентые шэнээр һунгахын түлөө мэдүүлһэн байна.

НЬЮ-ЙОРК

Замбуулин худар зам нээһэн баатаршалга

ТАСС

Түрүүшын хүнэй захагүй замбуулинай дайдаар ниидэлгын ой хадаа американ астронавтнуудай һайндэр болоно. Юрий Гагарин замбуулинай дайда худар баатаршалгата ниидэлгэ хэжэ, бидэнэртэ — американ астронавтнуудта — мүн лэ харгы нээһэн байна гэжэ «Союз-Аполлон» гэһэн программаар совет-американ замбуулинай хамтын туршалгада хабаадагша астронавт В. Брандт ТАСС-ай корреспондентэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлээ.

Калифорнидохи авиационно заводуудай нэгэндэ 15 жэл соо хүдэлөөб. Самолеуудые туршан шалгахадаа, космонавтикын асуудалнуудаар туйлагдаһан һүүлэй амжалтануудаар һонирходог байһамни элитэ. Хүниие һуулгаһан замбуулинай онгосын Советскэ Союзһаа табигдаһан тухай дуулахадаа, замбуулинай дайда руу хүнэй ниидэлгын шэнэ үе эхилбэ гэжэ мэдэхэдээ, сэхэл баярлаа һэм. Тиихэдэ би хуби заяагаа замбуулинай дайдатай холбохые шиидээ бэлэйб гэжэ В. Брандт хэлэбэ.

Замбуулинай дайдаар ниидэхэ зам нээһэн хүнүүдтэ баяр баясхалан хүргэхэ ёһотойбди. Дэлхэй дээрэхи түрүүшын космонавт Юрий Гагаринай баатаршалгые хүндэлнэбди гэжэ В. Брандт тэмдэглээ.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» апрелиин 7-до үнгэргэгдэһэн 14-дэхи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени соносхобо.

«Спортлото»: нэгэшье хүн зургаан номер таагаагүй. Табан номер таагшад—2.369 түхэриг (142 карточка), дүрбэн номер тааһан хүнүүд—48 түхэриг (7.657 карточка), гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха (132.523 карточка);

«Спортлото-2»: зургаан номер мүн лэ нэгэшье хүн таабагүй. Табан номер тааһан хүнүүд — 5 мянган түхэриг (15 карточка), 4 номер таагшад — 151 түхэриг (1.708 карточка), гурбан номер тааһан хүнүүд 4 түхэриг абаха болобо. (46.343 карточка).

Арбан дүрбэдэхи тиражай шүүбэри 1976 оной апрелиин 18-һаа майн 18 болотор түлэгдэхэ.

(ТАСС).